

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Парламент нового скликання готується розпочати роботу

Учора почала працювати підготовча депутатська група, яка готуватиме пропозиції стосовно організації і проведення перших пленарних засідань новообраного парламенту шостого скликання. Перше засідання підготовчої групи відкрив

Голова Верховної Ради п'ятого скликання Олександр Мороз. Відповідно до Регламенту засідання робочої групи з числа представників політичних партій, які потрапили до нового парламенту, скликає Голова Верховної Ра-

ди попереднього скликання. Вів засідання Перший заступник Голови Верховної Ради п'ятого скликання Адам Мартинюк, котрий делегований до складу підготовчої групи від КПУ.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото

Анастасії СИРОТКІНОЇ.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Столична влада хоче прибрати з Хрещатика останню книгарню

Київ може залишитися без книгарні «Знання», розташованої на Хрещатику, 44, — останньої на головній вулиці столиці. Київська міська державна адміністрація вимагає від колективу магазину до 10 листопада звільнити приміщення.

У свою чергу, колектив збирається звернутися по допомогу в Кабінет Міністрів України і до Президента Віктора Ющенка, щоб вони прийняли рішення, яке накладе мораторій на цей процес. Якщо ж ситуація не зміниться — оголосять голодовку. За словами президента Української асоціації видавців Олександра Афоніна, активісти мають намір запровадити постійне чергування, а також організувати спеціальний загін, який зможе зібратися за 15 хвилин і перекрити рейдерам доступ до магазину. Також вони мають намір ініціювати прийняття поправок до законодавства, якими було б встановлено, «що в будь-якому разі правонаступником книгарні має бути тільки книгарня, галереї — галерея, бібліотеки — бібліотека».

Далі — тільки пентхаус над Софією Київською?

На 30 листопада назначено проведення Надзвичайних зборів під назвою «Україна — зона культурного лиха». Долучитися може будь-хто і з будь-якого регіону. Адже, за словами організаторів зборів, наступають на мистецтво не лише у столиці, а й по всій країні. Аби дізнатися про реальні масштаби нівечення культурної спадщини, в Інтернеті було створено сайт — «Україна. Зона культурного лиха». Митці, які вчора зібралися у Києві на прес-конференцію, закликають повідомляти про всі відомі факти наруги над культурою та її представниками. До речі, тільки за перші два дні існування на сайті уже розміщено майже 200 повідомлень про культурні лиха.

Уже не раз «Голос України» повідомляв про протистояння представників культури та влади у столиці. За таких темпів оголошений Президентом «Рік книги в Україні» може стати етапом цілковитого знищення культури. Породжений неправними діями чиновників рух опору заявляє — сподівання на добрих і мудрих керівників закінчилися: «Ми слухали їх 16 років. Досить. Тепер нехай послухають нас!».

(Закінчення на 5-й стор.).

■ НОВИНИ

Збитковість прикривають п'ятьма копійками

Хліб подорожчає через збитковість його виробництва. Так ВАТ «Івано-Франківський хлібокомбінат» пояснив

міській владі причини подорожчання своєї продукції. За словами працівників підприємства, реалізовувати сорти хліба підвищеного попиту за нинішньою ціною не вигідно. Однак підвищення ціни хліба на 5 копійок зменшило їхню збитковість лише на 3,3 відсотка. Це лише дещо поліпшило, але не виправило ситуацію. Адже і після цього подорожчання, приміром, хліб «Домашній» (із борошна першого гатунку) має рентабельність мінус 11,8 відсотка, а «Український» (із борошна житньо-пшеничного) — мінус 14,1 відсотка, повідомляє Дарина НАЗАРЧУК.

Щоб уникнути протистоянь, мітингувальникам запропонували домовитися

Комуністична партія України і Всеукраїнське об'єднання «Свобода» подали заявку на проведення сьогодні мітингів і демонстрацій, присвячених річниці Жовтневої революції на Майдані Незалежності в Києві. Комунисти планують демонстрацію і мітинг з участю 10 тис. осіб. Колони комуністів пройдуть від метро «Арсенальна» до Майдану Незалежності, де проведуть мітинг. Після цього заплановано урочисте покладання квітів до пам'ятника вождю світового пролетаріату. Їхні опоненти збираються також на Майдані провести мітинг за назвою «Злочини комунізму мають бути засуджені». Комунистичні злочини заборонені. Згідно із заявкою, на заході має бути 5 тис. людей. Щоб уникнути фізичних протистоянь між представниками різних політичних сил, їм запропоновано самотійно домовитися про розподіл місць і часу проведення акцій.

Крім того, як повідомили в Головному управлінні з питань внутрішньої політики Київської міськдержадміністрації, КПУ з нагоди 90-річчя Жовтневої революції і річниці визволення Києва від німецьких загарбників планує провести автопробіг вулицями міста із залученням 15 автомашин.

Фото Алли БРУСИЛОВОЇ.

Поштарі закликають читати газети

Традиційний захід — День передплатника — цього року на Херсонщині став «виїзним». Місцевий головпоштамт провів його не в обласному центрі, а на периферії — у місті Гола Пристань.

— Ми вирішили вийти на свої «околиці», — каже Михайло Рудик, директор головпоштамту, куди після реорганізації поштової мережі приєднали три навколишні райони. — Слід наблизитися до передплатника, заохотити його невеличкими подарунками, сувеніра-

ми, а головне — сприяти іміджу пошти, найбільшого оператора зв'язку.

Приміщення пошти причепурилося: повітряні кульки, букети квітів, гучна музика. Зранку автобус привіз представників ЗМІ, котрі представляли свої видання. Справжньою топ-моделлю нашої газети виступила Наталя Чехурська, заступник директора головпошти. Вона вдягла на себе й демонструвала відвідувачам усі наші фірмові призи.

(Закінчення на 5-й стор.)

КОРОТКО

■ 24-та китайська наукова Антарктична експедиція вирушила на Південний полюс (Укрінформ).

■ В аеропорту «Бориспіль» затримано громадянку України, яка намагалася незаконно ввезти ювелірні вироби вартістю понад 200 тис. грн. (УНІАН).

■ Генконсульство України в Гданську надає допомогу 73 українцям, яких звинувачують у порушенні закону Польщі «Про іноземців» (УНІАН).

■ ТОЧКА ЗОРУ

Мудрість політиків у тому, щоб об'єднуватися

На запитання «Голосу України» відповідає голова організації роботодавців «Хмельниччина» Надія ПОГО-СЯН (Хмельницький).

1. Яку коаліцію вдасться сформу-вати у новій Верховній Раді?

2. Чи буде під час політичних до-мовленостей щодо утворення парла-ментської коаліції та розподілу посад розіграно так звану «золоту акцію»?

3. Чи можливе створення широкої коаліції?

4. Чи почне роботу Верховна Ра-да?

5. Чи стане Юлія Тимошенко Прем'єр-міністром?

1. Політичне життя в нашій країні останнім часом надто непередбачуване. Але не дуже турбуюся через це, бо коаліція в будь-якому форматі — це нормальний процес для демократичного суспільства. Нині, на мій погляд, політичний пасьянс розкладається так, що і помаранчева, і біло-блакитна частина політикуму мають приблизно рівні сили.

Хотілося б, щоб перемогла демократична коаліція. Але ж це зовсім не означає, що серед регіоналів немає людей, котрі б так само добре розбирались і в економіці, і в політиці, і в проблемах малого бізнесу зокрема. Тому, гадаю, найкраще буде, коли коаліцію створять люди прагматичні, професіонали-економісти, котрі запропонують реальні програми розвитку країни. Напевне, будь-якій партії не варто наполягати на її особливій винятковості. Сьогодні не слід думати про політичні кольори і непотрібну до того ж заангажованість. Є багато інших проблем, котрі треба вирішувати всім разом.

2. Ми так часто почали говорити про «золоту акцію», що в багатьох може скластися враження, що вона є вирішальною чи в політичному, чи в економічному житті країни. Справді, кілька голосів можуть бути визначальними під час формування тієї чи іншої коаліції. Але в цьому немає нічого драматичного, незалежно від того, кому будуть віддані ці голоси. Навпаки, в цьому є найбільший позитив, і найбільші завоювання нашої демократії, коли людина, в тому числі власники «золотої акції», можуть зробити свій вибір. А вже тоді, коли цей вибір буде зроблено, ми всі разом зможемо дати йому оцінку. Не треба боятися так званого політичного зрадництва, бо це трагедія не суспільства, а політика. Краху після цього в країні не буде, а оцінку таким політикам дають на виборах.

Тож подібне може повторитися й цього разу. Це нормальний демократичний процес. І навіть якщо доведеться ще раз піти на вибори, в цьому теж немає нічого страшно-го. Нехай ми обиратимемо ще кілька разів, аж поки не зробимо той єдиний правильний вибір, котрий допоможе розвитку країни.

Усіх цих процесів можуть боятися лише ті, хто вийшов з тоталітарного режиму. Їм дуже важко виходити із зони комфорту, котра дає і певні посади, і певний політичний вплив у суспільстві, і певні капітали. Обираючи політиків, ми можемо помилятися. Для цього й потрібні і «золоті акції», й інші критичні ситуації, аби ми бачили, як вони в них поведуться. А потім вибір залишиться за нами.

3. У житті все можливе, то чому б не могло бути можливим створення широкої коаліції? Політики повинні керуватися насамперед інтересами свого народу. Якщо створення широкої коаліції дасть для цього якийсь поштовх, то чому не піти на цей крок? Хоча наголошу, що для мене значно вищу цінність мають саме демократичні ідеї. Мені здається, мудрість політиків не в тому, щоб ділитися на коаліції, ворогувати, а в тому, щоб об'єднуватися. Ми бачимо, які зусилля докладає для цього Президент, прагнучи об'єднати погляди і ідеї, котрі десятиліттями вважалися ворожими. Так само потрібно зробити і політикам. Чому б різним партіям не виробити спільну стратегію в економічних питаннях? Адже, незалежно від ідеології, у багатьох випадках вони мають спільні ідеї. Пересічному виборцю навіть було важкувато відрізнити одну передвиборчу програму від іншої.

Але так само не хотілося б, щоб у цьому «братерстві» загубилася думка кожного. Адже це так само право демократії. Тож давайте користуватися її плодами: бути разом у стратегічних питаннях і водночас завжди мати свою думку. А люди побачать, хто правий, а хто помиляється.

4. Не бачу якихось особливих перешкод для того, щоб Верховна Рада почала працювати. Судові позови, підготовка документів — це нормальний робочий процес. Мені здається, нині немає критичної ситуації, яка б перешкодила засіданню. Хіба що окремі політичні діячі знову не знайдуть спільної мови між собою. Та коли це станеться, більшість із них поставить хрест на своїй політичній кар'єрі. Бо ж і у виборців є терпець.

5. Зрозуміло, що ця посада залежатиме від того, яка коаліція буде створена. Як на мене, то мені імпонувала б на цій посаді людина виважена і спокійна. Скажімо, коли Кабмін очолював Юрій Єхануров, це було відчутно. Не тільки для мене, а й для бізнес-середовища, з яким доводиться співпрацювати. Бізнес завжди хоче спокою, стабільності, а не якихось різких, інколи агресивних, а то й популістських рухів. На жаль, прем'єрське крісло, а вірніше бажання його зайняти, сьогодні багато чого визначає в нашій країні. Думаю, його повинен зайняти насамперед професіонал. Не хочу переходити до особистостей, але все-таки зроблю посилання на деякі опитування, котрі проводила наша організація під час прем'єрства Тимошенко: тоді мало хто із підприємців оцінював ситуацію як стабільну.

На жаль, нинішня ситуація не додала впевненості ні економіці, ні підприємництву. В цьому середовищі панує невпевненість, тривога за подальшу долю бізнесу. Тому люди готуються до гіршого. Напевно, уряд, котрий створив подібну ситуацію, має поступитися місцем іншому, продуктивнішому у своїй роботі.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Фото автора.

Парламент нового скликання готується розпочати роботу

(Початок на 1-й стор.).

На зібранні були присутні представники всіх п'яти політичних сил, представлених у новообраному парламенті. БЮТ представляли всі 10 новообраних депутатів, делегованих до складу підготовчої групи, на чолі з лідером блоку Юлею Тимошенко. Від «НУ—НС» — В'ячеслав Кириленко, Борис Тарасюк, Роман Зварич, Руслан Князевич (Юрій Луценко був відсутній через хворобу). КПУ в робочій групі представляють Адам Мартинюк і Валентин Матвеев, Блок Литвина — Ігор Шаров. Від Партії регіонів до складу підготовчої групи делеговані 12 осіб на чолі з Віктором Януковичем, проте на першому засіданні регіоналів представляла лише Раїса Богатирьова. Вона запропонувала, оскільки кандидати від Партії регіонів ще не зареєстровані ЦВК і не отримали посвідчення народного депутата, розпочати роботу підготовчої групи тоді, коли всі народні обранці пройдуть процедуру офіційної реєстрації у ЦВК. На першому засіданні підготовчої депутатської групи, згідно з Регламентом, парламентарії мали обрати голову групи, його заступника і секретаря.

Ігор Шаров запропонував на посаду голови підготовчої групи кандидатуру Адама Мартинюка. Юлія Тимошенко запропонувала Романа Зварича. Але обрати керівництво робочої групи не вдалося: не вистачило кворуму. Як повідомив журналістам Олександр Мороз, Раїса Богатирьова й Ігор Шаров залишили засідання групи, оскільки ще не зареєстровані всі депутати. Олександр Турчинов запропонував обирати керівництво робочої групи простою більшістю від присутніх, але з цим не погодився Олександр Мороз і також залишив засідання. «Я не вважаю за необхідне брати участь у дійстві, яке порушує регламент» — так він пояснив свій крок. І додав, що члени робочої групи, зрештою, за регламентом можуть засідати і без Голови Верховної Ради попереднього скликання. Після чого на засіданні групи залишилися лише представники БЮТ і «НУ—НС».

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Володимира ТАРАСЮКА (Українформ).

Недержавні й ті, що не перебувають у комунальній власності, друковані ЗМІ повинні мати право на власну позицію і симпатію. Таку думку висловив під час учорашнього «круглого столу» на тему «Яких змін потребує медійне законодавство після виборчої компанії 2007 року?» голова Незалежної експертної ради з питань діяльності мас-медіа під час виборів Тарас Шевченко.

«Вимога про об'єктивність приватних газет неприпустима і недемократична», — відзначив він, посилаючись на норми міжнародного законодавства. Ця норма, на його думку, діє і в Україні. Що було помітно під час минулої парламентської виборчої кампанії. Експерт вважає, що цю норму варто узаконити.

Крім того, на його переконання, доцільно внести зміни у виборче законодавство стосовно оприлюднення кандидатами в народні депутати автобіографій і податкових декларацій.

Партія регіонів не готова віддати прем'єрське крісло

Учора Центральна виборча комісія реєструвала народних депутатів України, включених до виборчих списків Блоку Литвина, Комуністичної партії України і Блоку Юлії Тимошенко.

Партія регіонів, як переможець виборів, не готова віддати прем'єрське крісло. Про це заявив кандидат у народні депутати від ПР Борис Колесников. Оскільки, за його словами, відповідно до законів і Конституції уряд грає домінуючу роль у системі влади. «Партія, яка виграла вибори, відмовившись від поста прем'єра, залишає відповідальність на собі, віддаючи владу іншим. Це неправильно, нелогічно і такого не буде», — переконаний регіонал.

Щодо формату коаліції, то вона, на його переконання, повинна мати «максимально об'єднувальну суть». «У Конституції чітко сказано, що угода про коаліцію підписується депутатами Верховної Ради, тобто після складання присяги. Ось після складання присяги й буде створено коаліцію... Коаліція має бути об'єднаною, в ній мають бути однаково представлені інтереси всього українського народу. Якщо коаліція об'єднає Україну — це порядок, а якщо коаліція радикалізує настрої в суспільстві — це, відповідно, безладдя», — переконаний він.

Крім того, за його словами, учасникам коаліції треба підписати документ «об'єд-

нувального характеру», який би мав «корисну складову». «Він повинен становити певну історичну цінність, він має бути стратегією, якої ми повинні беззаперечно дотримуватись, а не порожнім набором тез», — зазначив Борис Колесников.

Парламентська опозиція повинна мати всі інструменти для контролю за владою. Про це заявила лідер БЮТ Юлія Тимошенко. Опозиції потрібно віддати посади віцепрем'єра, який стежитиме за роботою уряду та доповідатиме про стан роботи Кабміну парламентській опозиції, а також заступників міністрів з такою ж функцією та заступників керівників місцевих державних адміністрацій. «Також опозиції потрібно віддати Рахункову палату (це контроль за всіма державними фінансами) та посаду віцепікера», — зазначила лідерка БЮТ і додала, що налаштована надати найширші права опозиції.

«Створення єдиної демократичної партії сьогодні є викликом часу», — заявив член блоку «Наша Україна—Народна самоборона» Микола Кульчинський.

«Від того, чи буде створено єдину партію, залежатиме розвиток України», — вважає він.

Партійне будівництво, за словами Миколи Кульчинського, надзвичайно копіткий та складний процес, однак потреба суспільства в єдиній потужній демократичній силі надзвичайно велика.

Фото Сергія КУВАЛЬЧУКА.

Кандидат у народні депутати Олександр Ткаченко отримує тимчасове посвідчення з рук члена ЦВК Юрія Донченка (праворуч).

Важливо не те, як коаліцію буде створено в новому парламенті, а те, для якої мети. І в цьому зв'язку Компартия України готова розглядати різні формати співробітництва у Верховній Раді VI скликання. Про це заявив народний депутат від фракції КПУ Олександр Голуб, повідомляє прес-служба партії.

«Жодна з політичних сил, що потрапили до парламенту, експлуатуючи ліві ідеї, неспроможна їх реалізувати. Але для того, щоб продемонструвати виборцям свою послідовність, вони будуть змушені солідаризуватися з Комуністичною партією», — підкреслив Олександр Голуб.

Коментуючи результати останніх соціологічних досліджень про політичні симпатії українських громадян, депутат-комуніст відзначив, що кандидатура Володимира Литвина на посаду Голови Верховної Ради є «найменшим злом для України».

«Володимир Литвин, у силу того, що він дотепер не висловив будь-якої чіткої позиції, в очах виборців виглядає як людина політично нейтральна, а тому більш об'єктивна», — зазначив Олександр Голуб.

Ніяких проблем у перший день роботи Верховної Ради VI скликання не буде. Про це заявив в ефірі Радіо «Ера» кандидат у народні депутати від Блоку Литвина Олег Зарубінський. Він назвав блюзнірством розмови про те, що хтось, якесь політси-ла затримує роботу парламенту.

Кандидат у народні депутати від Блоку Литвина прогнозує, що перше засідання Верховної Ради VI скликання відбудеться 20 листопада. Водночас він відзначив, що продуктивна робота парламенту, «у плані прийняття законопроектів», почнеться пізніше — «по процедурі».

Блок Литвина не висуватиме в переговорах щодо створення коаліції вимогу надати блоку посаду Голови Верховної Ради VI скликання. Олег Зарубінський також зазначив, що блок продовжуватиме переговори про участь у коаліції з усіма політичними силами. Члени Блоку Литвина, за його словами, не поводитимуться «ситуативно». «Для нас ключове правило — відповідність законодавчих ініціатив положенням нашої програми... Для нас коаліція — це не розподіл портфелів. Коаліція — це об'єднання тих чи інших сил з метою реалізації спільної мети. Ми готові брати участь у коаліції, а не бути додатком до вже створених утворень», — сказав О. Зарубінський. Водночас він не виключив того, що Блок Литвина працюватиме в коаліції «без посад».

Крім того, Блок Литвина негативно реагуватиме на пропозицію голосувати «пакетом» 12 законопроектів, запропонованих «НУ—НС» і БЮТ.

Підготувала Людмила НІКІТЮК.

Права є, але реалізація їх шкутильгає

Сьогодні у Женеві на 39-й сесії Комітету ООН з економічних, соціальних та культурних прав розглядатимуть урядовий звіт України. Водночас відбудеться презентація незалежної альтернативної доповіді громадських організацій про виконання Україною положень Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права.

Доповідь підготовлена Українською Гельсінською спілкою з прав людини та Міжнародним фондом «Відродження» у співпраці з іншими українськими недержавними організаціями.

Громадські інституції зазначають, що однією з основних проблем виконання положень Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права є декларативність українського законодавства. Конституція та вітчизняне законодавство визначають широкий спектр обов'язків із забезпечення тих чи інших прав. Проте відсутні належні процедури реалізації цих прав, до того ж вона не фінансується державою.

Окрім того, в країні не існує поділу в законодавстві на норми, що забезпечують певні соціальні, економічні та культурні права, і ті, що надають певні привілеї, пов'язані з особливими заслугами, посадою. Різниця в правовому регулюванні є очевидною: права людини не можуть бути скасовані. Привілеї можуть змінюватися і залежать від пріоритетів і можливостей держави. Саме тому щороку законом про державний бюджет не можна зупиняти дію прав, але дозволяється зупиняти певні пільги. Це було підтверджено недавнім рішенням Конституційного Суду України.

Не менш важливою залишається систематична дискримінація при реалізації соціальних та економічних прав. Це, передусім, стосується жінок, інвалідів, ВІЛ-позитивних тощо.

Що ж до системи соціального забезпечення, то вона складна й неефективна. Наслідком цього є часте неотримання соціальної допомоги тими, хто її потребує.

З кожним роком в країні погіршується реалізація трудових прав. Практично відсутність державного контролю та системи ринкових відносин активно знижує фактичний обсяг прав працівників, становище яких повністю залежить від роботодавця. При цьому незалежні профспілки зазнають усілякого тиску та переслідування з боку адміністрації підприємств.

Сергій МЕЛЬНИК.

Батьки мають бути для дітей, а не діти для батьків

За статистичними джерелами, сьогодні в сім'ях громадян України виховується близько 35 тисяч усиновлених дітей. Ще більш як 26 тисяч дітей мають правові підстави бути усиновленими.

Чи це станеться і хто буде їхніми батьками, громадяни України чи іноземці? Ці та інші питання обговорювали 6 листопада 2007 року в Академії правових наук України. «Круглий стіл», присвячений «Організаційно-правовим засадам усиновлення у контексті захисту прав дитини», організували Інститут законодавства Верховної Ради України спільно з представництвом ЮНІСЕФ в Україні, Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерством юстиції України, Академією правових наук України та всеукраїнською громадською організацією Служба захисту дітей.

До участі запрошувалися народні депутати України, представники центральних та місцевих органів виконавчої влади, Верховного Суду України, Генеральної прокуратури, міжнародних та всеукраїнських громадських організацій, представники посольств іноземних держав в Україні.

«Для того, щоб ці діти знайшли маму і тата в Україні, необхідно запровадити такі процедури, що стануть

поштовхом до зростання кількості усиновлень і нададуть цьому процесу нову якість», — заявила Тетяна Кондратюк, заступник голови Житомирської обласної державної адміністрації, співголова ВГО Служба захисту дітей, кандидат наук з державного управління. — Якщо держава стимулює появу дитини в сім'ї природним шляхом, то вона повинна стимулювати і появу дитини в сім'ї шляхом усиновлення».

Щоб активізувати національне усиновлення, Служба захисту дітей пропонує обговорити проекти законів «Про внесення змін до Податкового кодексу України» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України».

У центрі уваги учасників були питання, пов'язані з процесами національного та міждержавного усиновлення, оцінка «плюсів» і «мінусів» міжнародного та вітчизняного досвіду і обговорення шляхів удосконалення процедури у цій сфері.

Оксана КАЛУГІНА.

Представник дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні Джеремі Хартлі (ліворуч) та директор Інституту законодавства Верховної Ради України Олександр Копиленко. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ ТЕМА

Інструкції до виконання?

Посол США Вільям Тейлор назвав першочергові завдання для... нового уряду України: у відкритій лекції студентам Українського міжнародного університету він роздав інструкції, що і як повинні робити наші керманічі — від боротьби з корупцією, реформування судової системи, поліпшення інвестиційного клімату до вступу в НАТО та СОТ.

Особливо пан посол наголошував на енергетичній залежності України від Росії, переймаючись прозорістю, зокрема, газових угод і присутністю на ринку компаній-посередників, а також тим, що всі джерела ядерного палива знаходяться в сусідній країні, чого, на його думку, не повинно бути. І навіть продемонстрував обізнаність: в Україні проводяться розробки з виробництва власного ядерного палива, що сприятиме розвитку конкуренції і зменшуватиме залежність від єдиного такого джерела в Росії.

А щодо вступу до НАТО, то пан Тейлор усе-таки дає нам певний час, щоб ми зрозуміли: «Що означає бути членом НАТО? Чи означає це розміщення військових баз на своїй території? Ні. Чи означає це розміщення ядерної зброї на своїй території? Ні. Чи означає це примусово йти воювати? Ні». Ну, не військова тобі організація, не участь альянсу в Іраку та Афганістані, а тихий садочок на березі річки...

(Закінчення на 10-й стор.).

Єдність протилежностей: нездійсненна мрія чи неминучий фінал протистояння?

■ РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

У Харкові політична боротьба в останні три роки велася безкомпромісно. Особливо жорстокі баталії розігралися напередодні останньої виборчої кампанії. У бій було кинуто таку порцію компромату і такі мовні обороти, від яких пристойне товариство знепритомніло б. Але от що цікаво. Після всього цього ми здатні думати про мир. Це, безумовно, не може не радувати.

Утім, хіба тільки Харків? Уся країна сьогодні нагадує величезний, але «завислий» комп'ютер, що потребує негайного перезавантаження. Та коли десь у «провінційних» обласних центрах цю операцію змогли виконати вибори, то в нашому місті й у цілому в області вони, здається, тільки ще більше ускладнили й заплутали ситуацію. Правлячу в Харкові Партію регіонів тепер підтримує майже половина населення області. Стільки ж приблизно виборців хотіли б бачити біля керма влади інші політичні сили. Утім, нинішнє протистояння, схоже, змусило навіть найнепримиренніших політичних яструбів місцевого масштабу замислитися над питанням: а чи не в єдності наша сила?

Сталі симпатії

Минулі вибори не тільки не зняли напруги в суспільстві, а й ще більше її загострили. Напередодні виборів харківські «регіонали» оптимістично заявляли, що візьмуть на позачергових виборах більше голосів, ніж у березні минулого року. Пояснення впевненості давалося просте: «регіонали» постійно перевиковують узяті на себе зобов'язання. Справді, на виборах 2006 року при плані 620 тисяч голосів Харківська область «видала на-гора» 768 тисяч. Однак результати кампанії зразка 2007 року засвідчили спад довіри до Партії регіонів і її зростання до інших політичних сил. Це до певної міри природно: українці на підсвідомому рівні недолюблюють владу. У той само час політологи відзначають, що в регіоні поступово починає вирівнюватися баланс симпатій до основних політичних гравців.

Порівняно з минулим роком Партія регіонів утратила в Харківській області два відсотки голосів, водночас майже на 4 відсотки зросла довіра до блоку Юлії Тимошенко і Компартії, більш ніж на 2 відсотки голосів більше було віддано «Нашій Україні—Народній самообороні» і блокови Литвина. Майже ті ж пропорції відзначено і в самому Харкові. Однак політологи говорять і про те, що спад рейтингу «регіоналів» на кілька відсотків пов'язаний з тим, що в харків'ян сталі симпатії, які не змогли сильно похитнути ні передвиборні скандали, ні масове цьку-

вання у ЗМІ. А от підвищення рейтингу блоку Юлії Тимошенко, у цілому по Україні й у Харківській області зокрема, спостерігачі вважають закономірним. І кажуть, що розчарування багатьох виборців у «регіоналах» та «нашоукраїнцях» принесло БЮТ чимало голосів. Ті ж, хто з недовірою ставиться і до Тимошенко, швидше за все, віддали свої голоси за блок Володимира Литвина. Більше таких виборців було в сільських районах. Комуністи, найімовірніше, вважають експерти, завоювали симпатії тих виборців, які розчарувалися у «регіоналах», а також тих, хто раніше голосував за Наталю Вітренко. Загалом же, відзначають експерти, в області намічається тенденція до зниження впливу «регіоналів» і зростання довіри до інших великих політичних гравців. Тож на наступних виборах цей баланс може вирівнятися ще більше.

Недовіра відкладається до весни?

Пропрезидентська партія «Наша Україна» на парламентських виборах весни 2006 року зазнала на Харківщині фіаско. За цю політичну силу тоді проголосувало близько п'яти відсотків виборців. Партія регіонів, домінуюча в обласній раді, взялась одразу усувати главу облдержадміністрації Арсена Авакова, заслухавши на черговій сесії його доповідь про економічну та соціальну ситуацію в регіоні й висловивши в підсумку йому недовіру двома третинами голосів. Однак усе-таки пан Аваков цей потужний удар витримав. Після низки судових розглядів він зумів довести в залі суду, що голосування за його відставку проведено з порушенням регламенту.

На якийсь час пристрасті довкола цього питання в краї вляглися. Але в переддень останніх виборів депутати обласної ради знов заговорили про те, щоб улаштувати А. Авакову черговий імпичмент місцевого масштабу. Питання було внесено до порядку денного, аж раптом, за кілька днів до сесії, президія облради передумала, хоча сесію облради, де планувалося розглянути питання про недовіру Авакову, призначали двічі: спочатку на 9 жовтня, пізніше — на 16. «Пе-

ресувку» в облраді пояснювали тим, що треба, мовляв, доробити питання.

Боротьба за позбавлення Авакова посади, протривавши півтора року, на даний момент звелась до нуля. За словами голови облради Василя Салигіна, депутати вирішили, що керівника обласної адміністрації краще заслухати по закінченні року, коли буде підбито всі підсумки. Тим більше, що на цьому наполягав і сам Аваков.

Політологи у своїх коментарях обережні, але багато хто бачить у цьому процесі об'єктивну проблему, що стоїть перед Харковом і Харківською областю, — це єдність влади, обласної ради та обласної адміністрації, у розв'язанні спільних завдань.

Чим фантастичніша брехня, тим більше в неї вірять

І до виборів, і після виборів одна з козирних карт опозиції — міський голова Михайло Добкін «не такий». Мовляв, обдурих харків'ян, не втримав ціни на енергоносії, не відремонтував за один рік дороги, що не ремонтувалися десятиліттями, не забезпечив гідного життя при нікудисних зарплатах і галопуючих цінах. Це з одного боку. З другого — харківський градоначальник, мовляв, спить і бачить, як він з друзями усе продає в цьому місті: землю, стратегічні комунальні підприємства, стадіони, аеропорти. Ну, а з третього — градоначальник недосконалий у моральному сенсі: лається під час запису політичних роликів, не так читає секретні папери, не ті історичні цінності цінює... Висновок: треба такого голову вигнати, а вибрати іншого, який відразу подбає про всіх і всіх нагодую.

Сьогодні хіба тільки ледачий не говорить про грядущі перевибори харківського міського голови. Кандидатів не бракує. Головою хочуть бути всі, та особливо ті, хто досяг великого успіху не в організації великих справ, а в посередницьких операціях типу «купи-продай» та зумів збити «потужні» політичні сили, що нараховують при уважному підрахунку не більше сотні багнетів.

Що ж стосується перевиборів, то процедура ця складна, і навряд чи в харківської опозиції вистачить сьогодні пороку в порохівницях, щоб самостійно, в окремо взятому місті, організувати і провести цю кампанію. Прибічників у них небагато, навіть на акції протесту приходять в основному найняті на

годину студенти. А коштів у кількох місцевих багатіїв, яким зіпсували апетит у процесі поглинання харківського добра, вистачає хіба що на фінансування місцевих ЗМІ, котрі за такого розкладу готові смакувати промахи влади.

Однак днями, після того як у Харкові відбулась координаційна рада за участю Президента Віктора Ющенка з підготовки заходів у зв'язку з 75-ою річницею голодомору, Михайло Добкін заявив, що він настільки проїнявся цією темою, що тепер докладе максимум зусиль, щоб у Харкові з'явився Парк пам'яті й меморіал на честь безвинних жертв політичного насильства. Хоч раніше градоначальник висловлювався за стриманіше ставлення до цього, безумовно, трагічного факту в нашій історії, за що не раз зазнавав критики з боку націонал-патріотичних сил.

Незабаром більшістю голосів депутати обласної ради затвердили програму увічнення пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років на нинішній і наступний роки. Головний її пункт — створити меморіал пам'яті жертв голоду.

Інформаційна війна

До всіх інших лих у Харкові ще додалася й інформаційна війна. Тепер уже воюють між собою не тільки засновники заводів, газет і пароплавів, але й самі журналісти телевізійних каналів і друкованих ЗМІ. Коли вона почалася і коли можливе примирення на інформаційному полі — ніхто до пуття сказати не може.

Активне використання «чорних» інформаційних технологій у Харкові почалося десь років шість тому. Вибори 2006 року поклали початок справжній телевізійній війні в Харкові. Програми, не гребуючи нічим, плодилися на екранах і множилися. Конфліктуючі сторони скотилися до виробництва мультфільмів і тиражування роликів, що показують опонентів у принизливих ситуаціях. Та все-таки є надія, що харківські журналісти знайдуть у собі сили стати вище цієї політичної метушні. На недавніх слуханнях зі свободи слова, які відбулись на одній із сесій Харківської облради, журналісти відверто говорили про те, що не розуміють, як можна зараз захищати свободу, коли всі колеги поділені на «своїх» і «чужих». І що в інформаційних війнах не буває переможців, тому рано чи пізно треба зупинитися. Чи не знак це доброї волі до миру і злагоди? Адже спочатку, як відомо, було саме слово.

Микола КОСИЙ.

Харківська область.

Львівська обласна рада припинила з листопада контроль і моніторинг ліквідації наслідків аварії потягу, що перевозив фосфор у Львівській області, *передають «Українські новини»*

■ У НОМЕР

Риби стане більше, і вона подешевшає

У наступному році морепродукти стануть різноманітніші й доступніші для більшого числа українців. Про це заявили журналістам учасники прес-конференції «Стратегія насичення українського ринку риби і морепродуктів», повідомляє Інтерфакс-Україна. Зокрема, холдингова компанія «Скандинавія», компанії-дистриб'ютори та акціонерний комерційний банк «Форум» пообіцяли збільшити загальний обсяг продажів риби і морепродуктів в Україні до 68 тис. тонн у сезоні 2007-2008 року, що на 55% більше, ніж у попередньому. Щоб дари моря стали доступніші для більшої кількості споживачів, уже забезпечено кредитні ресурси на суму 50 млн. дол. і отримано кредити від найбільших прямих постачальників риби і морепродуктів.

Порушники шукатимуть автомобілі на штрафмайданчику

Одеса. Наприкінці листопада на вулицях міста з'являться перші п'ять евакуаторів, що доставлятимуть припарковані з порушенням правил автомобілі на штрафмайданчик.

На придбання спецавтомобілів виконком міськради виділив два з лишком мільйона гривень. Евакуатори виготовлені в Німеччині, обладнані комп'ютерною системою.

За словами заступника одеського міського голови Вахтанга Убірії, визначено розмір штрафу, що його сплачуватимуть автовласники-порушники. Він коливатиметься від 400 до 500 гривень — залежно від марки, двигуна та ваги автомобіля.

Передбачено, що на вулицях Одеси працюватимуть десять евакуаторів.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

■ ФОТОФАКТ

Учора у столиці журналісти влаштували акцію протесту проти замовних матеріалів.

До Дня Чорного моря роздавали медалі

У Стамбулі відбулося вручення міжнародних медалей представникам шести причорноморських держав — Росії, України, Болгарії, Туреччини, Грузії та Румунії. Лауреатом від України став Зіновій Петрович, директор регіонального ландшафтного парку «Кінбурнська коса».

Вручення медалі приурочено до святкування Міжнародного дня Чорного моря, що відзначається з 1996 року. Тоді в Стамбулі на конференції міністрів охорони навколишнього середовища Причорноморських країн було підписано Стратегічний план дій із захисту Чорного моря.

Сам Зіновій Осипович Петрович, відомий в області як невтомний борець за «недоторканність» Кінбурна, зазначив, що домагатиметься присвоєння Кінбурнській косі статусу Національного парку. Тільки в такий спосіб можна захистити цей унікальний куточок природи від масових забудов і розбазарювання земель.

Олена ІВАШКО.

Лозівський міськрайонний суд Харківської області викликає Кардаш Віктора Миколайовича, як відповідача на розгляд цивільної справі №2-2078/2007 року за позовом Виконавчого комітету Лозівської міської ради Харківської області до Кардаш Віктора Миколайовича, третя особа: комунальне підприємство «Дирекція єдиного замовника», про визнання особи такою, що втратила право користування жилим приміщенням, який відбудеться 08 листопада 2007 року о 09 годині 30 хвилин у приміщенні Лозівського міськрайонного суду Харківської області за адресою: м. Лозова Харківської області, вул. Орджонікідзе, 9. З опублікуванням оголошення про виклик відповідач вважається повідомленим про час і місце розгляду справ і у випадку неявки розгляд справ може бути проведений за його відсутності.

У разі запровадження РФ нових міграційних правил стосовно громадян України українська сторона запровадить відповідні правила стосовно громадян Росії, заявив речник МЗС України Андрій ДЕЩИЦЯ

Плата за відсутність реформ

■ ПОСЛУГИ

За даними Держкомстату, за дев'ять місяців цього року українці сплатили за житлово-комунальні послуги (ЖКП) 12,834 мільярда гривень, з урахуванням погашених боргів за попередній період. Це становить 99,3 відсотка від загальної суми нарахування.

Для порівняння: за весь минулий рік споживачі сплатили менше — 12,023 мільярда гривень, або 90,6 відсотка від нарахованих сум. Завдяки, з одного боку, подорожчанням ЖКП головно через високу вартість імпортного газу, яка зростала торік на 90, а цьогоріч на 37 відсотків, а з другого — збільшенню номінальних доходів домогосподарств у вересні рівень оплати ЖКП населенням сягнув 108,4 відсотка. Достатньо сказати, що у 18 регіонах цей показник перевищив стовідсотковий рубіж. Поза тим нарахування в середньому на одного власника особового рахунку (з розрахунку споживання 100 кіловат-годин електроенергії) на 10 жовтня, за підрахунками Держкомстату, зросли на 21,6 відсотка проти вересня минулого року — до 149,5 гривень, що становить 10,5 відсотка середньомісячної заробітної плати по економіці.

Усе це свідчить про те, що платіжна дисципліна споживачів покращується значно швидше, ніж якість ЖКП. Це добре проілюс-

Мал. Олексія КУСОВСЬКОГО.

трували перші заморозки — в деяких регіонах підприємства ТКЕ не встигли укласти угоди з постачальниками газу, і батареї, як то кажуть, просять тепла. Особливо у південних регіонах, де не опалювалася мало не половина шкіл.

Хоча заборгованість населення за ЖКП у вересні дещо скоротилася (на 1,3 відсотка), на 10 жовтня її загальний обсяг перевищував 7 мільярдів гривень. Борги спонукають владу проводити реформи, і

вона береться за них так рішуче, що це лякає експертів. ЗМІ, приміром, уже заговорили про урядову ідею створити єдиного оператора постачання газу для населення, чергового монополіста, який ексклюзивно продаватиме за цінами НКРЕ блакитне паливо власного видобутку теплопостачальним компаніям. Не інакше ще хтось побачив можливість стати мільярдером.

Людмила ШАПОВАЛОВА.

Пограбовано банк

У Івано-Франківську двоє невідомих у масках пограбували філію «Електронбанку». У приміщенні тоді були лише жінки-касири. Погрожуючи предметом, схожим на пістолет, зловмисники змусили їх віддати приблизно 30 тисяч гривень. Потім у автомобілі зникли в невідомому напрямі. Як з'ясували правоохоронці, філія банку не мала охорони. «Керівництво деяких банків економить на охороні, надаючи небезпеці не лише гроші, а й, що найголовніше, життя своїх працівників. А в нас є 28 різних охоронних структур, у тому числі й міліцейський спецпідрозділ, співробітники якого мають право на вогнепальну зброю», — прокоментував цю подію начальник ЦГЗ УМВС в області Василь Гультайчук.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Місто хіміків — за крок від лиха

На околицях Нового Роздола, де розташований завод складних мінеральних добрив, зловмисники відкрили резервуари, в яких зберігалось майже 150 тонн 50-процентної азотної кислоти. Щоб не допустити витікання агресивної речовини у водойми (адже неподалік — річка Дністер), на місце пригоди привезли 500 тонн «нейтралізаторів». На підприємстві, яке не працює з 2001 року, зберігається чимало різної потенційно небезпечної «хімії», доступ до котрої, по суті, відкритий. У місті проживає 40 тисяч громадян, яких не полишає тривога з приводу ймовірних екологічних «нп».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

Причина трагедії — несправна витяжка

Господар будинку та його гості — невістка й десятирічна онука, які приїхали з іншого села, загинули, отруївшись чадним газом. Сталася трагедія в селищі Першотравневому Овруцького району. Виявив це сусід, який звернув увагу, що серед білого дня в будинку горить світло. Через вікно побачив на підлозі тіло. Причину трагедії рятувальники визначили швидко — зачинена витяжна засувка на димоході печі, перешкоджала під газове опалення.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

У Полтаві вибухнув газ, а Миргород залишився без електропостачання

У приватному будинку в Полтаві вибухнув газ. Трагедія сталася через порушення правил експлуатації газової плити, розповіли кореспонденту «Голосу України» у прес-центрі МНС в Полтавській області. Унаслідок вибуху пожежі не виникло, але постраждало двоє осіб: 37-річна жінка та чоловік 32 років. Вони з численними опіками доставлені до лікарні, нині стан здоров'я потерпілих тяжкий.

А в Миргороді, що на Полтавщині, через сильний вітер спрацювали системи захисту, тож автоматично відключилося 9 трансформаторних підстанцій. На щастя, на об'єктах життєзабезпечення міста електропостачання не припинялося, а за шість годин його було повністю відновлено.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

На знімку: після вибуху.

Фото надано прес-центром ГУ МНС України в Полтавській області.

«Полуничка» он-лайн

25 дівчат, із них двоє — неповнолітні, виступали як «моделі» в порнографічному бізнесі в Донецькій області. Угрупування, яке складалося із 18 учасників, три роки забезпечувало роботу кількох порностудій. Суть «роботи» полягала в тому, що оголені дівчата приймали перед камерою далеко не цнотливі пози, а відео транслювалося в режимі реального часу на порносайтах. Замовниками виступали зарубіжні «клієнти», які, за попередніми даними, сплачували за хвилину перегляду від двох до п'яти доларів. Щомісячний дохід злочинців становив 30 тисяч доларів.

Під час слідства встановлено, що під порностудії зловмисники переобладнали квартири, де знаходилися комп'ютери та відеокамери. «Моделей» шукали через оголошення в газетах — начебто для роботи в Інтернеті. Під час співбесіди дівчатам відверто розповідали, що саме вони робитимуть. Наймачі обіцяли добре оплачувати працю — у розмірі до 30 відсотків від заробленої суми. Проте свої «гонорари» дівчата навряд чи отримають: діяльність угруповання викрили співробітники СБУ в Донецькій області. Проти організаторів нелегального бізнесу порушено кримінальну справу.

Вл. інф.

БТРами по «Едему»

Учора черговий земельний скандал у Криму розгорівся на Ай-Петрі. Як розповів заступник голови Бахчисарайської районної державної адміністрації Айдер Халілов, було прийняте рішення суду про знесення однієї самовільної будівлі кримського татарина на Ай-Петрі, однак «влада, міліція, держвиконавці, використовуючи це судові рішення, вирішили знести всі будівлі кримських татар» на плато. За даними Халілова, вчора майже 50 кримських татар піднялися на плато захищати свої будівлі (літні кафе, всілякі точки з надання розважальних послуг), повідомляє УНІАН. З ними жорстко розбирався «Бер-

кут», а з їхнім добром — БТри, заявив пан Халілов.

Водночас, за словами співробітника Центру громадських зв'язків (ЦГЗ) Головного управління МВС України в Криму Ольги Кондрашової, вчора на плато Ай-Петрі згідно з рішенням суду проводилася запланована акція зі знесення семи самовільних будівель. «Одна капітальна — кафе «Едем», інші — недобудови», — сказала журналістам Кондрашова. На місці подій перебував також начальник кримської міліції Анатолій Могильов.

У результаті сутичок близько двадцяти чоловік було затримано.

■ ФОТОФАКТ

У Кіровограді відкрито першу ковзанку.
Фото Ігоря ФЛІПЕНКА (Укрінформ).

Дипломатичне лобі національних бізнес-інтересів

Саме про це йшлося на міжнародній науково-практичній конференції «Дипломатія й бізнес», яка вчора відбулася у Києві. Мета її організаторів — Дипломатичної академії МЗС України та Українського національного комітету Міжнародної торгової палати — виробити спільну позицію влади та ділових кіл з просування інтересів національних товаровиробників на зарубіжних ринках.

— Ми хочемо порушити такі питання: що може зробити українська дипломатія для українського бізнесу. Йдеться про дипломатичне лобі бізнесу. Це нормальна світова практика, — розповідає «Голосу України» ректор Дипломатичної академії

Борис Гуменюк. — Дипломатична служба може себе виправдати перед платником податків тоді, коли вона приносить користь, забезпечує економічні інтереси країни.

Ця конференція — захід, адекватний вимогам, які висуває

■ ФОТОФАКТ

Не лише керівництво держави вчора відзначило 64-ту річницю визволення Києва від фашистських загарбників, квіти до пам'ятника героям-танкістам принесли ветерани та небайдужі до історії мешканці столиці.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Далі — тільки пентхаус над Софією Київською?

(Початок на 1-й стор.).

— Майже щодня, — кажуть вітчизняні письменники брати Капранови, — культура зазнає наруги. За 16 років у нашій державі було знищено кілька тисяч книгарень, уся кіноіндустрія, кіностудії. Нетопліні бібліотеки, зотлілі музейні цінності, бездомні художники, хмарочоси посеред історичних центрів — ось Україна ХХІ століття. Це — наше сьогодення і майбутнє наших дітей.

Що далі, запитують діячі культури? Можливо, пентхаус над Софією Київською, а, можливо, бульдозер біля Києво-Печерської лаври — нашим чиновникам усе під силу. Адже ще кілька років тому нікому б і на думку не спало, що з Андріївського узвозу виселятимуть майстерні, а на Хрещатику позакривають усі книгарні.

Не менш скрутною є ситуація в архітектурі та музейній справі. Приміром, як розповідає Олексій Доля, етнограф і науковий співробітник Музею архітектури та побуту в Пи-

рогові, рішенням Кабінету Міністрів у їхньому музеї було скасовано частину охоронних зон. Натомість побудували заправку та дозволили спорудити готельно-розважальний комплекс. Більше того, робиться це, мовляв, винятково заради киян та гостей міста. І досить природним є оголошення про продаж ділянки певної площі з видом на вітраки Пирогова.

У Георгія Духовичного, архітектора та віце-президента київської організації ЮНЕСКО, є пояснення цій ситуації. На його думку, основна причина в тому, що списки «культурної спадщини» є закритими для широкого загалу. А втім, нічогі, окрім ігнору, ми не отримали у відповідь». Але, переконані митці, чекати далі нікуди.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Туризму не вистачає фахівців

У Ялті обговорено проект Стратегії стійкого розвитку туризму й курортів України. У його розробці взяло участь близько півсотні вчених і фахівців з питань туризму й рекреації. Вони визначили головні напрями, покликані підвищити

якість національного туристичного продукту. На думку спеціалістів, це можливо передусім за умови забезпечення санаторно-курортної галузі кваліфікованими кадрами.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Поштарі закликають читати газети

(Початок на 1-й стор.)

Не гірше за професіональних артистів розважали присутніх на Дні передплатника у Голій Пристані самобутніми талантами трудові колективи сільських поштових відділень району: були і пісні, і гуморески, і власні вірші. Журналісти розповідали про переваги своїх видань, а районна газета «Голопристанський вісник» радувала передплатників піснями під гітару у виконанні свого дописувача, без п'яти хвилин журналіста, п'ятикурсника Київського університету Сашка Сташенка (на знімку ліворуч). Завдяки таким зусиллям редакцій та поштарів кількість читачів у них цього дня значно збільшилася.

— Якщо протягом робочого дня ми оформляємо десь п'ять—шість, зрідка вісім передплат, то сьогодні протягом чотирьох годин, доки тривав захід, було оформлено 104 передплати на місцеві та

київські видання. Звичайно, велику роль відіграли призи, а також живе спілкування з журналістами, — зазначила начальник Голопристанської дільниці поштового зв'язку Людмила Громова.

Додалося й наших читачів: дев'ять передплатників обрали для себе парламентське видання, причому семеро з них передплатили «Голос України» вперше.

— Я завжди любив читати різні газети, — каже Микола Штепа (на знімку праворуч), у минулому льотчик. — Тепер на пенсії, тож сьогодні передплатив чотири видання. Сам читатиму й сусідів «пригощатиму».

Серед тих, хто з першого січня стане читачем «Голосу України», було розіграно призи: фірмові «голосоукраїнські» шарфики, кепки та футболки.

Алла БРУСИЛОВА.
Фото автора.

■ СВІТ КОРОТКО

ГРУЗІЯ

Боротися до останнього транспаранта!

Грузинська опозиція не збирається припиняти акцію протесту. Про це заявив лідер Консервативної партії, що входить до Об'єднаної опозиції, Звіад Дзідзигурі. «Ми прийняли рішення починати щоденні акції протесту в другій половині дня і закінчувати пізно вночі, а на ніч люди будуть розходитися на відпочинок», — заявив Дзідзигурі. Він категорично спростував повідомлення ЗМІ про те, що лідерами опозиції ухвалено рішення припинити мітинги біля парламенту, залишивши як форму вираження протесту тільки акцію гололовок.

Водночас Генеральна прокуратура Грузії спростувала останні заяви екс-міністра оборони Іраклія Окруашвілі. Нагадаємо, що екс-міністр напередодні виступив у прямому включенні з Мюнхена телекомпанії «Імеді». Він вибачився перед народом Грузії за свої «вимушені зізнання», зроблені у в'язниці.

Слова Окруашвілі про те, що він дав зізнавальні показання і відрікся від обвинувачень на адресу президента Михайла Саакашвілі під тиском, не відповідають дійсності, заявив заступник генпрокурора Грузії Ніколай Гварамія. «Ми проводили медичне обстеження на вимогу його адвокатів і представника омбудсмена, яке показало, що жодного тиску і наркотичного впливу на нього не було», — уточнив Гварамія.

ПОЛЬЩА

Уряд Качинського пішов у відставку, а парламент обрав голів обох палат

Президент Польщі Лех Качинський офіційно прийняв відставку уряду Ярослава Качинського. Учора президент провів політичні консультації з лідерами парламентських партій. Зокрема, із суперником братів Качинських, головою «Громадянської платформи» (партії, яка перемогла на дострокових парламентських виборах) Дональдом Туском. Представник канцелярії глави держави Міхал Камінський повідомив, що «на цьому тижні президент доручить Туску сформувати уряд».

Водночас, як повідомляє наш власний кореспондент у Польщі Іван КОЗЛОВСЬКИЙ, у Варшаві відбулося перше засідання парламенту. На ньому представники обох палат обрали голів. Так, маршалом сейму (нижньої палати) став представник партії «Громадянська платформа» Броніслав Коморовський, а головою верхньої палати (сенату) обрано Богдана Борусевича.

Оголошено конкурс з добору кандидатів для обрання суддею Європейського суду з прав людини від України, повідомила прес-служба Президента України

■ ЕКОЛОГІЯ

Туристичного раю у каламутній воді не буває

Сян — річка, що об’єднує два народи. Її витік знаходиться на території нашої держави, а більша частина тече землями Польщі. Доля Сяну, як і більшості невеликих річок, у минулому столітті виявилася трагічною. Через розвиток сільського господарства, викиди каналізації та промислових підприємств екосистемі ріки було порушено. Якщо у дев’ятнадцятому столітті тут водилися навіть лососі та осетри, то нині — хіба що карасі.

Мешканці регіону вирішили повернути Сяну його первинну чистоту. А заодно й привабити туристів. Жителі шести гмін (аналог нашого району), територією яких тече річка, створили туристичний зв’язок. Ця організація і започаткувала програму «Блакитний Сян», що покликана відновити екосистему річки. Значно допоміг полякам у цьому Європейський союз, який вклав у розвиток кожної з шести гмін від 1,2 до 2 мільйонів злотих (від трьох до п’яти мільйонів гривень). Значна частка цих коштів пішла на екологічні програми. Тепер тут створюють Бешадський національний заповідник, реалізують п’ять екологічних програм, розробляють так звані «зелені стежки». Одним словом, роблять усе для розвитку гармонійного туризму. Тобто такого, який дозволяє не лише гарно відпочити на природі, а й вчить шанобливого до неї ставлення.

Проте польські екологи наголошують, що Сян ніколи не стане чистим, якщо їм не допоможуть українські партнери.

Тетяна ПАСОВА.

У країні зменшилася популяція вовків

Про це днями на прес-конференції повідомив директор Київського еколого-культурного центру Володимир Борейко. За його словами, за офіційною статистикою в Україні близько 2,5 тис. хижаків. Проте незалежні експерти стверджують, що насправді їх залишилося близько тисячі. Ця кількість поетатно зменшується, оскільки полювання на вовків триває впродовж цілого року. До того ж існує документ, який заохочує відстрілювати цих тварин. За одного вбитого державна комісія лісового господарства дає мисливцеві премію у розмірі 100 гривень. Це може призвести до повного знищення цього виду тварин вже через 10 років.

У багатьох країнах Європи популяцій вовків вже не залишилося. В Україні найбільше хижаків живе в Карпатах, на Поліссі та на Сході. Туди вони переселяються з чорнобильської зони.

Низка українських екологічних організацій звернулася до міністра охорони навколишнього природного середовища з проханням розглянути питання про внесення вовка в Червону книгу України. Вони вимагають заборонити винищення тварин капканами, розробити та ввести критичну величину чисельності особин для кожної області, створити спеціалізовані заказники для охорони хижаків у місцях їхнього проживання.

Нагадаємо, що цього року екологи виграли суд у Держкомлітгоспу, добившись заборони на знищення вовчегат і вагітних вовчиць.

Олександр ПЕКНИЙ.
Фото Сергія ГЛАДКЕВИЧА.

Стартувало «Чисте узбережжя»

Миколаївська область. Під час природоохоронної акції «Чисте узбережжя» всі екологічні організації області взяли участь у очищенні від сміття пляжів області. Так, екологи-активісти прибрали п’ять кілометрів території регіонального ландшафтного парку «Кінбурнська коса». Усе сміття, що зібрали тут, вивезено на один із міських смітників, спеціально найняті водолази очистили дно. В акції на Кінбурнській косі взяли участь школярі Покровської школи. Друга група добровольців зібрала сміття на миколаївських міських пляжах в мікрорайонах Варварівка і Намив. За словами директора Чорноморської мережі громадських організацій Олега Деркача, мета акції — показати, що чорноморське узбережжя можна і потрібно утримувати в чистоті і порядку.

Олена ІВАШКО.

■ СПОРТ

Лише результати

Хокей. Відкритий чемпіонат Росії. Вища ліга. 5 листопада.

«Сокіл» (Київ) — «Дмитров». 0:3. ЦСК ВПС (Самара) — «Кристал» (Електросталь). 3:4. «Аріада-Акпарс» (Волзьк) — «Капітан» (Ступіно). 5:3. «Нефтянік» (Альметьевськ) — «Хімік» (Воскресенськ). 2:0. «Нефтянік» (Ленінгородськ) — «Рязань». 3:1. «Газпром-ОГУ» (Оренбург) — «Кристал» (Саратов). 4:0. «Крилья Советов» (Москва) — «Дизель» (Пенза). 1:2. «Дмитров» — 51 очко (22 матчі), «Дизель» — 47 (22), «Нефтянік» (Ленінгородськ) — 43 (22), «Крилья Советов» — 42 (24), «Нефтянік» (Альметьевськ) — 41 (22), «Хімік» — 37 (24), «Сокіл» — 35 (20), «Аріада» — 35 (22), «Белгород» — 32 (20), ЦСК ВПС — 30 (22), «Титан» — 27 (22), «Газпром-ОГУ» — 27 (24), «Кристал» (Електросталь) — 25 (22), «Кристал» (Саратов) — 24 (22), «Рязань» — 23 (20), «Капітан» — 9 (22).

Міністерство оборони оприлюднило положення про виплату матеріальної винагороди за ефективне управління державним майном керівникам державних підприємств та державних господарських об’єднань, повідомила прес-служба Міноборони

Доці підмочили репутацію

Стан справ в одній із начебто найбільш процвітаючих в освіті областей вражас. Десятки шкіл регіону з різних причин не працюють. Тільки в Харківському районі на час підготовки матеріалу було закрито 21 ЗОШ. Начальник обласного управління освіти Віктор Гарьковець уперто не коментує ситуацію, що склалася.

Оригінальна композиція, наприклад, з відер у коридорах і кабінетах лішею в селі Коротич з’являється усякий раз, як дощить. Дах настільки продірявився, що класи буквально заливає.

Коротичський ліцей кілька років тому отримав звання кращої школи області, а його дев’ятий клас визнано третім за успішністю в країні.

Сьогодні півтисячі школярів не встигають навіть за звичайною програмою. Санлікарі заборонили проводити заняття в приміщенні, де не подається тепло, а дах — в аварійному стані.

Начальник районного відділу освіти Анатолій Червоний повідомив, що необхідна сума на ремонт даху на рахунок надійшла, але потрібно пройти виснажливий тендер, щоб визначитися з підрядником. Обіцяють, що незабаром почне працювати котельня, яку не прийняли в експлуатацію через втрату... документів. За сорок років роботи в школі директор Микола Чешко вперше опинився у безвихідній ситуації. За рахунок субот і канікул можна надолужити, каже, хіба що тиждень-два пропущених занять. Але повноцінні знання цього року учні навряд чи отримають.

Микола КОСИЙ.

Харків.

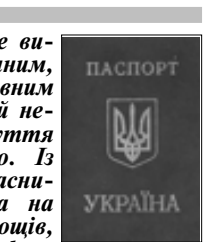
У черзі за першим паспортом вже четвертий місяць...

■ ПРОБЛЕМА

Погана та держава, яка не прагне виростити молоде покоління патріотичним, відданим її національним та державним ідеалам. Здається, істина прописна й незаперечна. Так само, як і інша: почуття громадянства починається з малого. Із зображення герба на зошиті першокласника, із щоденного підняття прапора на шкільному флашитої. З перших гордоців, що твоя держава найкраща в світі, формується і свідомість виконання обов’язку перед нею.

Зараз мова піде теж про мале. За форматом. Паспорт громадянина України, який може вміститися на долоні. Але, як писав Маяковский, це «дублюкат священного г루за». Так от, за священним українцям нині доводиться вистоювати в черзі по кілька місяців. Така проблема, зокрема, в Кам’янці-Подільському: за словами начальника міського відділу громадянства і міграції та реєстрації фізичних осіб Віктора Пилипчука, на сьогодні 320 громадян чекають видачі документів. Крім них, є заяви ще й у паспортистів та на руках у самих громадян, бо декому урвався терпець, і він забирає назад своє подання. Коли ще будуть ті бланки, а без документа, що посвідчує особу, ні туди й ні сюди. Та ж картина загалом в усій Хмельниччині, підтвердив заступник начальника обласного відділу цієї служби Павло Андреев. Обидва припускають, що ідентична ситуація — всюди в Україні. Чому катастрофічно бракує бланків для виписування головного документа громадянина держави? Цього нікто толком не може пояснити. Самі люди переконані, що хтось пустив гроші на виборчу агітацію замість паспортів.

— Лихоманка з бланками

була навесні. З тими, хто звернувся в червні та липні, «розрахувалися» лише у вересні. Серпневі клієнти продовжують нині чекати. Область обіцяє бланки «з дня на день». Утім, так само області обіцяє Київ, де розміщено замовлення на друк. Нам кажуть, що проблема виникла через невчасний переказ грошей. Адже заявник сплачує мито за виготовлення паспорта в місцевий бюджет, далі ці кошти йдуть до центру. Плата становить 17 гривень з тих громадян, хто міняє паспорт у зв’язку зі зміною прізвища внаслідок одруження чи розлучення, або якщо паспорт зіпсовано чи загублено. Першочергово задовольняємо тих, хто повернувся з місць позбавлення волі, така вимога закону. З початку року відділ виготовив 811 паспортів, за вересень — 90. У середньому на місяць потребуємо сотню бланків. Але бувають місяці, коли видаємо всього 11—14 документів. Хоч на виготовлення паспорта передбачено один місяць, у нас є достатньо сил і засобів зробити документ за тиждень. Так і було, поки не заповнили останній бланк.

У цій черзі, що дуже прикро, сьогоднішні ровесники молодій державі. Ті, кому

щойно виповнилося 16 років. Учениця міського ліцею П. здала своє свідоцтво про народження та анкети ще 27 серпня. Сподівалася, що паспорт вручать, як запевнили, через місяць, привітають. Та замість поздоровлень посипалися проблеми. Поїхала з друзями на екскурсію в Почаїв, а назад заледве повернулася, бо в залізничній касі на відріз відмовилися продати квиток без документа. Зібралася записатися на підготовчі курси до університету — свідоцтво про народження відсутнє. Прийшов грошовий переказ — пошта почекала і повернула його назад. Як і посилку з замовленими книгами. А інший шістнадцятилітній лікар відмовив у прийомі, коли виявив, що паспорта вона не має.

Та й це ще півбіді. Головна «незручність» попереду: в одинадцятикласників надходить час отримання документа про освіту через загальнодержавний іспит — зовнішнє тестування. Подекуди учнів уже попереджають, щоб після осінніх канікул прийшли з паспортами, бо інакше тесту-

вання їм не бачити, як своїх вух... Шкільні адміністратори перебільшують, звичайно. Можна подати свідоцтво про народження. Правда, воно теж у черзі. Треба забрати його, щоб зробити хоч копію. Працівники кам’янець-подільського відділу показали мені гори заяв у черзі. «І це все школярі!», — додали.

То як цим дітям гордитися державою, котра довголітні старання батьків та вчителів звела нанівець розхлябаністю відповідальних чиновників?! А 24 серпня, зізнався Віктор Пилипчук, урочисто вручили перші паспорти усього двом юнакам, котрі народилися в цей день. Малувато буде, сказав би герой мультфільму, щоб сподіватися масового патріотизму. А чом би взагалі не запровадити свято українського паспорта? Не оточити його належною шанобою та урочистостями? Будемо самі поважати себе — нікто тоді в наші паспорти не дивитиметься, «як в афішу коза». За тим же Маяковським.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

КОМЕНТАР

Ситуацію прокоментував заступник директора державного департаменту у справах громадянства, імміграції і реєстрації фізичних осіб Міністерства внутрішніх справ України Сергій Губський:

— Проблема пов’язана із державним фінансуванням: МВС у проєкті держбюджету на 2007 рік замовило одну суму, а отримало майже вдвічі меншу. Щороку ми видаємо близько півтора мільйона паспортів, із врахуванням залишків з 2006 року бланків вистачало по цьогорічний вересень. У жовтні вдалося збільшити додатково фінансування, за рахунок чого виготовлено бланків з 3-місячним запасом і забезпечено ними місцеві підрозділи служби громадянства, імміграції і реєстрації фізичних осіб. Продовжується робота із залучення коштів з тим, щоб вистачило бланків і на перші місяці наступного року, адже нові бюджетні кошти, як правило, надходять лише у березні—квітні.

Фото Сергія СВЕТЛИЦЬКОГО (УНАІ), із архіву «Голосу України».

Сьоме листопада 1917 року — день, коли відбулася Велика Жовтнева соціалістична революція.

До вашої уваги — листи читачів зі своїм баченням цього дня, який ще не так давно був загальнонаціональним святом.

7 листопада ніколи не відзначав. Як і День незалежності...

■ ДУМКИ З ПРИВОДУ...

Радянську владу я визнавав лише у 1994 році, коли Леонід Кучма показав, що нова влада набагато злочинніша. 7 листопада ми ніколи не відзначали, бо саме до цього свята у 1937 розстріляли мого вуйка Марка Вороного.

Мій прадід, перший перекладач польського гімну «Єще Польська не згінела», автор рядків «Ще не вмерли України ні слава, ні воля», мріяв про Україну, в якій не буде ні дуже бідних, ні дуже багатих — усі будуть просто заможні. Його діти, мої діди, билися проти червоної навали в загонах Лавра Корнілова та Антона Денікіна. Мого діда Микола Вербицького розстріляли разом з ще 10 заручниками у 1922, коли студент-єврей з есерів застрелив у Чернігові великого жида з ВЧК. Хоча він і признався, та заручників все рівно розстріляли. Розстріляли і мого другого діда у других Миколу Вороного. Зник у ГУЛАГу мій вуйко Євген Вербицький після того, як у 1951 здав у львівське видавництво свій роман про три Харківські оточення, в яких він побував.

Мій батько був переконаним комуністом, та не він мене виховував. Після того, як поліцаї з Волинського січового куреня розстріляли у

1941 році разом з заручниками біля Яцевського концтабору мою юну матусю, мене виховувала бабуся — Євгенія Львівна Вербицька-Кулішева. Онука Пантелеймона Куліша (він всиновив її батька, свого племінника Левка Миколайовича Куліша). Січовиків знищили не комуністи. Кожного п'ятого перед строєм розстріляли есесівці за несанкціоновану акцію проти мирних жителів. Ті, що залишилися, потім пішли до бандерівців...

Я, як і все моє покоління, жив у любові та почутті єдиної родини. Хай ми ненавиділи компартію, яка знищила наших рідних, та з усіма сусідами ми були майже рідними, бо у нас було спільне горе — війна та її наслідки. Тепер же пан Ющенко дає героя колишньому керівнику УПА Роману Шухевичу. Зводять у Львові пам'ятник Степану Бандері. Вшановують їх як борців зі сталінізмом. Та головним борцем зі ста-

лінізмом був Адольф Гітлер. Може, ми й йому встановимо пам'ятник?

Вводячи народи в оману, об'явили голодомор геноцидом українського народу. Насправді ж це був геноцид комуністичною партією одноосібників. Таким чином, замість злочинної партії злочинцем оголосили державу — Росію.

Я ніколи не святкував 7 листопада, але й День незалежності не бачу причин святкувати. Адже нічого доброго для народу України він не приніс. Одні злидні, оману та зраду. Село розграбовано, могутні заводи розкрадені. Над країною пройшла навала приватизації, гірша за гітлерівську окупацію.

Думаю, час заснувати орден Мазепи і нагородити ним всіх наших Президентів, починаючи від Кравчука і закінчуючи Ющенком. Колись я пишався тим, що я українець. Зараз стидяюсь цього. І хай мене після цього листа почнуть проклинати і комуністи, і долярові патріоти, та що мені до них. Я живу за законами предків!

Володимир СИРОТЕНКО.

Львів.

Річниця Великого Жовтня була і залишається пам'ятною для всіх людей праці

Я — представник категорії колишніх громадян СРСР, яких нині називають «діти війни». Мені дуже пощастило: я ріс, учився, працював і до перебудови жив у Союзі Радянських Соціалістичних Республік. Разом з усім радянським народом нашої родині довелося пережити багато чого. Оборона Одеси й евакуація, тяжкі роки війни, загибель на фронтах рідних і близьких, повернення до рідного міста і радість Перемоги, відновлення зруйнованого війною народного господарства, масове житлове будівництво, освоєння цілини, перший супутник, політ Гагаріна, місяцеходи і багато чого іншого. Це були епохальні віхи великого, світлого шляху, початок якого — Жовтень 1917 року.

Жовтнева революція започаткувала соціалістичні перетворення людського суспільства — перетворення, спрямовані на поліпшення рівня життя всіх людей, встановлення справжніх свобод і прав для всіх народів і рас. СРСР, керуючись принципами інтернаціоналізму, водночас з розвитком і зміцненням своєї держави, активно допомагав багатьом країнам розвивати промисловість і сільське господарство, науку і культуру, медицину та освіту, відновлювати зруйновані війною міста і села, зміцнювати свою оборонну міць. Ця допомога здебільшого була безплатною, часто здійснювалася на шкоду власній економіці і своєму населенню. Внаслідок такої

допомоги колишні відсталі окраїни Росії перетворилися на всебічно розвинуті національні республіки, свого роду держави в державі. Завдяки всебічній допомозі СРСР зруйновані війною країни Східної Європи в найкоротший час відродилися з попелу і руїн.

Економічна і військова міць, величезний міжнародний авторитет СРСР були запорукою миру та успішного протистояння імперіалістичному табору на чолі з США. На величезний жаль, багато в чому завдяки зрадницькій політиці Горбачова, його послідовників і за активної участі США Радянський Союз розпався на 15 незалежних держав. Відхід керівництва цих «незалежних» країн від позицій соціалізму відразу спричинив різке падіння виробництва, катастрофічне зниження рівня

життя, скорочення чисельності населення, зростання безробіття і бандитизму, падіння моралі і моральності. Критики соціалізму люблять повторювати, що 70-річний досвід побудови соціалістичної держави в СРСР не вдався. І забувають, а, вірніше, не бажають визнати, що півтора мільярдний Китай, на чолі з Комуністичною партією КНР, зараз продовжує успішно будувати у своїй країні соціалістичне суспільство і сьогодні уже набагато обігнав більшість капіталістичних країн і заслужено вийшов на перші місця у світі. Останніми роками активізується соціалістичний рух у країнах Південної Америки, що дедалі більше виходять з-під впливу (гноблення) лідера світового капіталізму США. Агресивна й антилюдська політика США і його сателітів показала і показує себе у В'єтнамі, КНДР, Гватемалі, Гренаді, Югославії, Іраку, Афганістані, в інших країнах і регіонах світу.

Але ідеологи імперіалізму забувають, а точніше не хочуть зважати на історію, яка багато разів підтверджувала, що людське суспільство безперервно розвивається, іноді з тимчасовим відступом на окремих тимчасових етапах свого розвитку. Перехід від капіталізму до соціалізму неминучий. Досвід Великої Жовтневої революції не зникне марно і завжди служитиме, як полум'яне серце Данко, дороговказною зіркою для всього прогресивного людства.

Свято річниці Великого Жовтня було і залишається святом усіх людей праці, усіх тих, хто створює матеріальні і культурні цінності, всіх тих, хто вірить у світле майбутнє людства, у мир, рівність і братерство всіх жителів нашої чудової планети Земля.

Гарі ГАМУЛЯ.

Харків.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА (із архіву «Голосу України»).

Чи пам'ятаєте ви, яка дата сьогодні? Які асоціації чи спогади вона у вас викликає?

■ БЛІЦОПИТУВАННЯ

Наталія ЦИБУЛЬСЬКА, іхтіолог (35 років):

— 7 листопада — день, який, хочемо ми того чи ні, але увійшов в історію. За радянських часів це було загальнодержавне свято, а отже, — додатковий вихідний, першу половину якого дорослі проводили на урочистих демонстраціях, а школярі на лінійках. У моїй пам'яті одразу постають тривалі лінійки з нудними виступами ідеологів, але після них було веселе святкування з друзями чи у родинному колі.

Лариса КОМАШКО, пенсіонерка (57 років):

— Асоціації з 7 листопада — це велелюд-

ні демонстрації і парад, а ще — зайвий вихідний день. Я особисто не крутилася у водовороті усіх цих подій, про які ведуться розмови і досі. А тому й ставлення в мене — «історичне». Не можна просто взяти й перекреслити те, що було. Історію, хоч би якою вона була, потрібно пам'ятати та поважати.

Сергій КУЧЕРЕНКО, інженер (43 роки):

— 7 листопада нині в мене асоціюється з днем народження хрещеника. Що ж стосується спогадів, то вони не дуже яскраві: на роботі в мене були додаткові відрадженьня, які не оплачували, а за часів служби в армії — посиленний наряд, тобто подвійне навантаження. Хоча, звичайно, день Великої

Жовтневої соціалістичної революції — це частинка нашої історії, яку не викреслиш.

Олена ПАНЮК, перекладач іноземних мов (30 років):

— Я чудово пам'ятаю 7 листопада й дуже люблю цей день. Мама вставала раніше звичайного і пекла пироги (обов'язково декілька). Потім ми всією родиною йшли на демонстрацію. Мама з татом крокували з іншими людьми десь попереду й несли прапори або транспаранти. А нас з братом дідусь саджав собі на плечі, і ми теж піднімали й махали маленькими прапорцями, але вже в середині або навіть наприкінці парад. Пам'ятаю також невимовну дитячу гордість за батьків, радісний настрій і багато гостей цього дня в нашому домі.

У кожного — своє свято

На мою думку, будь-яка значна подія в історії держави варта того, щоб про неї пам'ятали. Свято 7 листопада для багатьох людей похилого віку лишається ще святом, і вони мають повне право відзначити його традиційно — вийти на демонстрацію. Так само треба зауважити, що велика кількість нашого населення вже не сприймає цю подію як свято — це лише визначна дата в історії, а ми ж не всі визначні дати святкуємо демонстраціями та військовими парадами. Тому на державному рівні проводити помпезні заходи, думаю, дійсно не варто. Я переконана, що про цей день згадають ЗМІ, певні політичні партії, можливо, відбудуться якісь чергові дискусійні токи-шоу тощо. І, в принципі, цього досить. Сьогодні варто приділити більшу увагу іншій даті: 9 листопада — Дню української писемності та мови. З огляду на те, що державною нашою мовою поки що лишається тільки в офіційних документах, на центральних каналах ТБ та радіо й на різних високих урочистостях. Але то моя думка. Кожна людина має право відзначати своє свято, і ніхто не мусить стояти на перешкоді. Просто все треба робити цивілізовано.

Світлана МІЛЕВСЬКА.

Київ.

Виробництво молока стає прибутковим бізнесом

9-та стор.

■ КОМЕНТАР

Борошно: хоч і мұка, але продукт експортний

Масово вивозити зернові за кордон як і раніше заборонено. Уряд своєю постановою тепер планує, скасувавши введені квоти, дати старт експорту хлібних культур 31 грудня 2007 року. Хоча ще не давно в Кабміні збиралися це зробити 1 листопада. Таке рішення чималою мірою пов'язане з подорожчанням буханця на прилавках магазинів. Як і слід було очікувати, у високих столичних кабінетах небезпідставно вважають, що оголювати внутрішній ринок колосових ще рано. Оголосять, мовляв, експорт зерна в момент нинішньої політично хиткої ситуації — не доведи Господи, за допомогою торговців воно величезним потоком хлине за рубіж, паляниця ще більше зросте в ціні. Для влади це завжди вкрай небажано, а вже нині — тим паче. Поки в уряді прораховують усі «за» і «проти», найпросунутіші трейдери знайшли слабкі місця в заборонних санкціях і проторували доріжку за кордон. Щоб одержати можливість вивезти колосові за рубіж, вони навчилися перетворювати їх на крупу, на яку заборона не поширюється. Для такого чарівного перевтілення досить знати верхні шари оболонки зерна. Зрозуміло, така доробка — додаткові витрати. Але, зважаючи на світові ціни на хлібні культури, шкурка вичинки варта.

Є й інший ще більш надійний спосіб зерну покинути батьківщину — бути переробленим на борошно. Якщо минулого року обсяг продажу за кордон пшеничного борошна становив 10,5 тисячі, то за вісім місяців нинішнього цей показник підскочив до 22,9 тисячі. Здавалося б, треба прикрити цю лазівку, щоб не дозволити дорожчати хлібу всередині країни. Але тут споживачам навряд чи варто турбуватися. За попередніми оцінками, в умовах навіть нинішнього вбогого врожаю за кордон можна без втрати для внутрішнього ринку продати ще майже 3 мільйони тонн зерна. А заохочувати експорт саме пшеничного борошна для держави набагато вигідніше, ніж зерна. У першому випадку в ланцюжок включається переробка. Значить — додаткові робочі місця, бюджетні наповнення.

Тут простежується аналогія з соняшником. Коли вводили експортні мита на вивезення його з країни, як кричали тоді трейдери про те, що такий крок погубить всю олієжирову галузь. А в результаті вийшло все з точністю до навпаки: ліквідну насіннину, замість того, щоб просто вивозити за кордон, стало вигідно переробляти всередині країни. А за кордоном перейшли на закупівлю нашої соняшникової олії; нині за обсягами її продажу ми посідаємо друге місце у світі. У результаті — олієжирова галузь процвітає. Так і з зерном. Якщо його вивозити, на мій погляд, набагато логічніше й вигідніше для бюджету було б регулювати цей ринок за допомогою введення помірних експортних мит: заплатив, приміром, 20 доларів на тонні пшениці, й їдь із нею куди хочеш. Це не квоти, які ділять між собою наближені до владного «корита» компанії. Але, хоч як дивно, квотування зараховано до ринкових механізмів, а ось обкласти зерно митами СОТ, куди ми все ніяк не вступимо, не дозволяє.

Звернути увагу на експорт борошна як альтернативу експорту зерна було б раціонально ще й для того, щоб підтримати борошномелів. Починаючи з 2005 року обсяги виробництва хлібопекарських видів борошна дедалі зменшуються. Такі дані були оприлюднені на шостий міжнародній конференції «Зернова індустрія-2007». І це на тлі стрімкого зростання цін на пшеницю. Така тенденція була характерна й раніше, але кризові 2003 і 2004 роки повернули до життя забуту в населення, та й у частини підприємств, звичку «взяти про запас», що було відзначено сплеском виробництва борошна. Добре, що тепер про запас купують менше. Тільки і для борошномелів тепер роботи стало менше. Адже кількість ідоків, чи то пак чисельність населення, дедалі зменшується. А от городян стає більше, вони менше купують борошна для самостійного виробництва хлібобулочних і кондитерських виробів. А із зростанням заробітних плат все більша кількість людей починають вести більш-менш здоровий спосіб життя, одним із критеріїв якого є або цілковита відмова або мінімізація уживання борошняних виробів. За прогнозами, тенденція зниження споживання хліба, що простежується нині, буде лише зростати. А отже, в майбутньому й число борошномельних виробництв зменшиться. Насамперед вимирати будуть невеликі підприємства.

Галина КВИТКА.

В Україні зібрано 14 мільйонів тонн буряків, зварено 1,25 мільйона тонн цукру

■ РЕАЛІЇ

У Харківській державній зооветеринарній академії українські вчені-аграрники шукали відповідь на злободенне питання продовольчої безпеки — як забезпечити Україну доступними, в достатній кількості м'ясними харчовими продуктами. Теоретики і практики були одностайні: ідеальний рецепт — виробляти якомога більше свинини. Для того, щоб це зробити, потрібно вирішити, як раціонально годувати тварин, як схрещувати, нарешті, як доглядати за свинями.

Обговорювали ці питання не лише керівники великих тваринницьких ферм, а й академіки, професори. У доповідях звучало: сільське господарство в Україні катастрофічно відстає за продуктивністю від європейського, американського та й азійського. Але копіювати системи більш успішних країн — не вихід, запевняють аграрники. Потрібно знайти свій науково обґрунтований підхід, поліпшувати якість звичай для українців порід свиней, збільшувати їхню продуктивність.

Ректор Харківської зооветеринарної академії Валерій Головка відзначив, що англійці, наприклад, віддають перевагу зазвичай яловичині. Американці обожають бройлерів. А от українці не мислять себе без свинини. «Я стільки з'їв сала, що мені іноді соромно свиням в очі дивитися», — іронізує він. Свинина має бути у пріоритеті на вітчизняних м'ясних прилавках, наполягають учасники конференції. І нагадують: один раз свині Україну вже врятували. Монголо-татарам, які влаштували продрозверстку в переможений Київський Русі, їсти свинину забороняла віра, а тому вони вилучали всю провізію, крім свиней, що й урятувало життя багатьом русичам.

Проректор Харківської зооветеринарної академії Анатолій Хохов свого часу захистив докторську дисертацію по світових м'ясних породах сви-

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

ней і сьогодні продовжує експериментувати на базі вузівського підсобного господарства. Тут утримують вісім порід. В кожній — свої особливості. «Уельс» — беконна порода, дає смачне сало із прошарком м'яса. «Дюнкерк» — сала майже немає, зате м'ясо — унікальне на смак. Якість м'яса — якраз основна тема нашої наукової розмови, резюмує вчений.

Основа корму для українських свиней — зерно. Тому м'ясо і сало вітчизняних п'ятачків смачне, але дешевим бути не може. Цікаво, що в Данії, Голландії на відгодівлю йдуть риба та відходи молочної промисловості, в Польщі — гнійові черви, у Китаї — рис. Китайці, до речі, сьогодні мають поголів'я майже у 700 мільйонів свиней, а вартість свинини в них — півтора долара за кілограм. Китайські вчені нагодували країну, тому що вивели породу, плідність якої вдвічі вище загальноприйнятої.

Вибрати породу, корм і технології вчені допоможуть. Але подальший розвиток українського свинарства залежить від політиків та економістів. Вітчизняного виробника держава по-

винна захищати, як це робиться в розвинених аграрних державах, а не ще більше ускладнювати ситуацію створенням різних лазівок для ввезення дешевого і неякісного закордонного товару.

Валерій Головка не приховує обурення:

— Нас підгодовують, як наркотою, польською свининою. Тією, що в холдильниках по півроку лежить і яка не годиться на корм для собак. А наші хапають, додають трішечки туалетного паперу й виходить ковбаса по тридцять гривень.

Захищати свій ринок сьогодні вже мало, треба шукати можливості експортувати м'ясо. Але замість цього ми тільки те й робимо, що пишемо слово Москва з маленької букви, а сало — з великої, що, зрештою, тільки заважає виробникам і виробляти, і продавати не лише свинину, а й багато інших харчових продуктів. Україна здатна нагодувати весь світ, а не може наситити навіть власне населення.

Микола КОСИЙ.

Харківська область.

Гіркий присмак

Країна з жахом спостерігає за зростанням цін, а на Городенківському цукровому заводі тішаються, що дорожчає цукор. Ще кілька днів тому, кажуть, за кілограм давали 2 гривні 25 копійок, а тепер — 3 гривні. Цукор, який лежав на заводських складах з минулого року, таки діждався свого зоряного часу. Тоді його не продали, бо ринок був перенасичений цим добром. Та й збувати цукор за ціною, нижчою від собівартості, не дуже й хотілося. Тепер ці невеликі поклади, викинуті на ринок, мали б хоч якимсь компенсувати заводів торішні збитки. А, за словами Мирослава Бандурака — виконавчого директора ТОВ «Аверс-93», як тепер офіційно іменується Городенківська цукроварня, підприємство втратило тоді на кожній тонні цукру 500—700 гривень.

Державі нібито не мало б бути ніякого діла до фінансових справ заводу. Вона позбулася останньої акції на частку його власності ще три роки тому. Уже четвертий сезон завод працює як стовідсотково приватна структура та ще й зареєстрована у Києві. То нехай би боліла голова у власників, чи сходиться у них дебет з кредитом. Але парадокс у тому, що на цьому підприємстві, як співається в пісні, зійшовся клином білий світ Городенківського району. У ньому і так нараховується нині дві тисячі безробітних. А не дай Бог, закритись цукрозавод, їх кількість може зрости ще на 400—500 осіб. Принаймні стільки людей, стверджує директор, працюють на заводі у розпал цукроваріння. Соціальне напруження владі аж ніяк не потрібне. Тож в історії заводу навіть є сторінка, коли обласна рада заставила комунальне майно громади, щоб це приватне підприємство могло взяти кредит в одному з банків і сяк-так стати на ноги. Цей безпрецедентний факт свідчить лише про те, що у Городенківській цукроварні у регіоні — особливий статус. Мало того, що вона єдина в області. На цій цукроварні ще й тугим вузлом зав'язана чи не вся «господарка» району, промисловість якого, по суті, становлять два об'єкти — цукроварня та сирзавод.

— По-перше, — пояснює начальник управління агропромислового комплексу Городенківського райдержадміністрації Василь Савіцький, — цукрозавод — це зайнятість населення. По-друге, присутність його означає, що селянам є сенс займатися вирощуванням цукрових буряків. По-третє, район не знає проблем з цукром, бо тут завжди свого вистачає. Знову-таки вигода господарствам — не треба транспортувати врожай за тридев'ять земель, коли завод під боком. Розрахунки за здану сировину між заводом і селянами ведуться на давальницьких умовах. В оплату, крім цукру, входить ще й жом. Це спонукає городенківців займатися тваринництвом, бо ж треба цей корм для худоби кудись дівати. В свою чергу, це дає життя Городенківському сирзаводу. Ось так тут усе пов'язано однією ниткою.

Ой як кортить місцевій владі інколи смикнути за розпушений хвіст підприємства, яке нерідко спекулює на цих обставинах. Та тримає себе за руки. Бо як тільки щось — завод кричить, що держава хоче знищити цукрову галузь. На пам'яті районної влади ще живі спогади лікарничої давності, коли по місту носили символічну труну, в яку держава буцімто заколотила цукровиків. А хто тепер підприємства штовхає

до самогубства — недалекоглядні господарі чи державна політика, чи те й те разом — сказати важко. Ситуація на заводі катастрофічна, зізнається Мирослав Нестерович. Як довго ще він протримається на плаву, сказати важко. Кожен сезон для нього може стати останнім. Щоб гарантувати йому якесь майбутнє, каже директор, потрібні кошти. І чималі — 5—6 мільйонів доларів. Тоді завод буде конкурентоспроможний. А де взяти такі кошти? Два роки завод спрацював з прибутком, якого після всіх відрахувань заледве вистачило на косметичний ремонт. Торішній сезон був збитковим. А обладнання вже вичерпало свій ресурс більш як на 70 відсотків. Приміщення збудоване ще, як кажуть, за царя Панька — у 1926 році. То тут, то там щось дає збій. Про якесь істотне нарощування потужностей чи нової прогресивної технології не йдеться. Сезон цукроваріння триває щонайбільше півтора місяця. А планка переробки сягає заледве ста тисяч тонн буряків.

А було ж колись, було! У районі пам'ятають, як у радянські часи завод починав працювати з вересня, а зупинявся у січні-лютому. За сезон переробляв не менш як 240—260 тисяч тонн буряків і давав 50—60 тисяч тонн цукру. І навіть за таких темпів та наявності в області ще одного цукрозаводу — Бовшівського — підприємства не могли переробити всю вирощену в області цукросировину. А що нині? Бовшівський завод почив у Бозі. А Городенківський, який мимоволі став монополістом на прикарпатських теренах, торік дав 11,5 тисячі тонн цукру, та десь такі самі види має на цей сезон. За сировиною машини долають відстань й 70 км, бо городенківці, які з діда-прадіда вирощували цю культуру на своїх родючих чорноземах, розохотилися до цієї праці. Досить глянути на цукрову плантацію

Моя корівка не боїться СОТ

■ ТЕНДЕНЦІЇ

На Вінниччині 80 відсотків дійних корів утримується в індивідуальних господарствах селян. У разі вступу до СОТ вони пропадуть з такою чередою, прогнозує дехто з фахівців. Бо молоко з діїниці не відповідає світовим параметрам якості. А ось заступник начальника Вінницького обласного управління агропромислового розвитку Анатолій Германюк вважає, що дядькові з його корівкою не варто боятися СОТ. Однак кількість крупорогих на селянських подвір'ях, на його думку, все одно зменшиться. Чому?

З часів союзу не зменшуємо череду

— Виробництво молока стає прибутковим бізнесом, — продовжує розмову пан Германюк. — Тому в області збільшується кількість сільгоспдприємств, де відновлюють поголів'я. Більше того, господарники тягнуться до світових технологій. Хочуть, щоб їхня продукція була не гірша, як за рубежом. Дехто спеціально їде в Європу, щоб вочевидь побачити, як там доглядають корів. Є в нас уже доїльні зали такі, як за кордоном. Звідти й привезені. До якості такого молока, як кажуть, уже не присікаєшся. Продати його — нема проблем. Молокозаводи перші забирають великі партії.

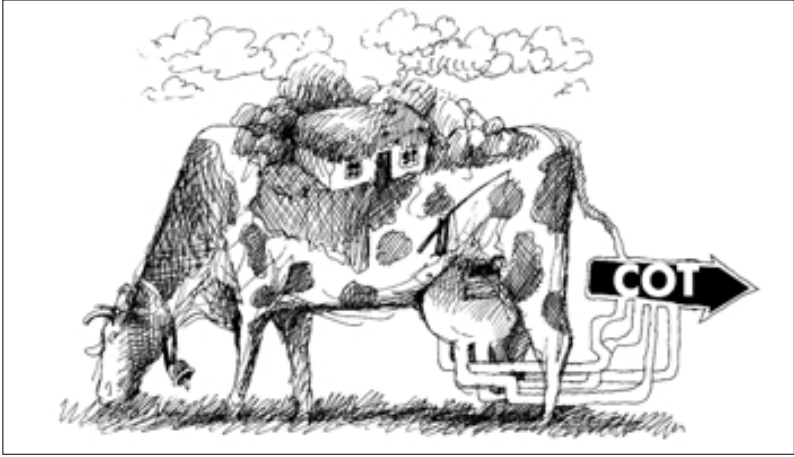
Сільгоспдприємство «Радівське» Калинівського району щодня реалізує в середньому шість тонн молока.

— З радянських часів я не зменшив діїне стадо на жодну корівку, — з гордістю зізнається Герой України, керівник цього господарства Анатолій Пачевський. — У нас тваринництво прибуткове. Це галузь, яка найшвидше приносить в касу «живі» гроші. Щоб виростити пшеницю, буряки чи соняшник, треба он скільки часу чекати. А тут здой корівку — і отримуй платню.

Валове виробництво молока у «Радівському» планують збільшити вдвічі. Почали будувати сучасний доїльний зал. «Я їздив дивитися, як займаються тваринництвом у Німеччині, Польщі, сусідній Білорусі, — продовжує А. Пачевський. — Дешо з побаченого уже запровадили в себе. Зокрема, обновили ферми ВРХ, хоча ще не до кінця, змінили умови утримання поголів'я свиней». Досвідчений господарник переконаний: якщо ми підтягнемо якість нашого молока — йому ціни не буде на зарубіжному ринку.

У селі Зозулинці, що в Козятинському районі, у ці дні закінчують монтаж обладнання такого самого доїльного комплексу. Місцеве сільгоспдприємство придбало його за кордоном. Тут водночас можна доїти 800 корів. Купували, як кажуть, на перспективу. Поки що на фермі утримують 570 крупорогих. Ще один потужний молочний комплекс на три тисячі високопродуктивних дійних корів планують звести в агроформуванні «Паланка», структурному підрозділі агрокомплексу «Зелена долина». Це стільки, як нині налічується у всіх господарствах зазначеного агрооб'єднання,

до складу якого входить низка сільгоспдприємств Томашпільського і Тульчинського районів. Виконавчий директор «Паланки» Ігор Павлюк припускає, що новий комплекс може вирости протягом двох років. Приблизно стільки триває будівництво і монтаж

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

аналогічних об'єктів, уточнює співрозмовник. Обладнання планують встановити також іноземного виробництва. В обласному управлінні агропромислового розвитку перебуває на погодженні бізнес-план розвитку тваринницької галузі у приміському з Вінницею селищі Вороновиці. Барський молокозавод стане першим підприємством, яке розпочне будівництво доїльного комплексу на 1200 корів. «Щоб мати свою сировину і менше залежати від її виробників, — пояснили фахівці підприємства і додали: — Таким шляхом уже пішли деякі цукрозаводи. Самі вирощують для себе буряки і тим самим позбулися зайвої мороки. Ми теж хочемо мати своє молоко?»

— Наведені приклади переконують мене в тому, що у недалекому майбутньому переважна більшість діїного стада буде зосереджена у великотварних господарствах, — додає А. Германюк. — Такий напрям розвитку молочної галузі схвалює і підтримує керівництво області. Ми не відкриваємо Америку, це світова практика.

А як же бути тим, хто з ранку до вечора, у будень і свято пореє корівок у своїх хлівах? Індивідуальних власників

корів на Вінниччині більш як 200 тисяч. Що їм робити за умов, коли у господарствах відновлять втрачене поголів'я? Витримає тоді дядько зі своєю корівкою конкуренцію чи пожене худобину на бойню?

Нікого на дідилці не залишать

— Забезпечити високу якість молока за ручного доїння неможливо, — продовжує А. Германюк. — Перед тим, як потрапити у діїницю, молоко має контакт із навколишнім середовищем. А в хліві гній і т. д. Від цього погіршуються усі якісні показники. Закупити

для кожного, у кого в хліві є корова, доїльний апарат, нереально. Ніхто на це не дасть грошей. Тому таке молоко ніколи не потече на зарубіжний ринок. Але дядькові нема чого журитися, бо наш ринок ще не заповнений достатньо.

Для довідки. За даними статистики, протягом року середньостатистичний вінничанин споживає приблизно 35 кілограмів твердих сирів, 231 кілограм молока та інших молокопродуктів. Згідно з встановленими нормами наведені цифри мали б бути відповідно 83 і 380 кілограмів. Тобто у 2,4 рази вищі.

— Заповнити цю прогалину якраз зможуть індивідуальні власники корів, — наголошує А. Германюк.

Тут постає інша проблема: молокозаводи не дуже охоче працюють з тими, хто продає молоко з бідончиків. Що там у ньому — молоко чи вода? Бували випадки, коли навіть пральний порошок підсипали... Такі ситуації, коли їх виявляли заготовачі, не раз ставали причиною конфліктів.

Щоб примирити сторони, здавачам молока запропонували об'єднатися у

кооперативи. Перший з них створили у Томашпільському районі. Минуло півтора року, як такі само кооперативи з'явилися ще у п'яти селах цього району. Справа виявилася вигідною і для тих, хто продає молоко, і для тих, хто закуповує його для промислової переробки. На молокоприймальних пунктах заготівельних кооперативів гуртують партії молока в середньому по дві-три тонни. Лаборант перевіряє його якість у присутності здавача. Молоко охолоджують до визначеної температури і зберігають у холодильниках до приїзду заводських молоковозів.

Такі кооперативи уже є у великих селах 12 із 27 районів. Заготовачам стало набагато зручніше працювати. Підвищилася якість молока. Відповідно, платять за нього більше.

З молока наскладав грошей на машину

Торік в області молоко закуповували чи не за найнижчими цінами серед інших регіонів. «З представниками деяких молокозаводів довелося розмовляти на підвищених тонах». Але не це стало визначальним у збільшенні закупівельної ціни. Поліпилися якість молока у заготівельних кооперативах. Та й загальна тенденція до здорожчання продуктів харчування також позначилася на підвищенні ціни.

На початок другої декади жовтня найбільше платять за молоко Тульчинський молокозавод. У членів кооперативу заготовачів «Протон» у селі Печера цього самого району назване підприємство закуповує продукцію по 2,1 гривні за літр. Протягом перших десяти днів жовтня завод заготував у зазначеному кооперативі 23,6 тонни молока. По 2 гривні за літр розраховується за молоко із здавачами кооперативу «Ревуха» села Курилівці Жмеринського району місцевого молокопереробного підприємства. Таку саму ціну встановив для членів кооперативу «Толока-С» села Слобода-Шаргородська Шаргородського району тамтешній молокозавод. У населених пунктах, де нема кооперативів, і молоковози, як і раніше, наповнюють з діїниць, плата за нього нижча. Починається ціна від 1,4 гривні за літр молока і вище.

В одному із сіл Могилів-Подільського району молодий господар, який тримає декілька високодійних корів, здає на молокозавод щодня по 150—180 літрів молока. «Мої корівки СОТ не боються, — усміхається він. — Бо відколи світ і сонце, корова була годувальницею і залишатиметься нею й надалі. Швидше за все, СОТ розпадеться, ніж люди відмовляться від домашнього молока». За здачу молока чоловік уже назбирав грошей на машину. Не «Таврію», а «Жигулі» за 45 тисяч гривень.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

«СОЛОДКОГО» бізнесу

— і бачиш причини. Десь прогрес рухається вперед, а селянську господарку обминає. Як були тут основною технікою дві руки та сапка, так і залишилися. В Європі уже й забули, що воно таке — ручна праця на цукрових плантаціях, а в нас на полях орудують одні родинні «комбайни» — дід, баба, їхні діти та внуки, які й орють, і сіють, і сапають, і збирають. Найвитривалішого ланкою у цій конструкції є пенсіонери. Ото вони ще за інерцією й підтримують животиння цукрової галузі. Але стара глядія, загартована колгоспами, поволі вичерпує свій ресурс. Можливо, його ще вистачить на кілька років, кажуть у районній раді. А хто потім загинатиметься на полі, просапуючи «буряки рядочками, стеляться листочками»? Що ряди буряківників рідіють і то досить швидко, свідчать цифри: кількість виробників у районі порівняно з минулим роком скоротилася майже в чотири рази. Торік їх було близько чотирьох тисяч, нині — не більше півтори.

Як шагренева шкіра, скорочуються й площі цукрового буряку. Різниця з минулим роком становить 600 га. З 1,5 тисячі га, що становлять нині буряковий клин району, 880 га обробляють індивідуальні виробники, а 626 га перебувають у руках агрофірм. Хоч останніх на Городенківщині налічується 58, три з них — СВК імені Шевченка, фермерське господарство «Поточище» та приватна агрофірма «Вільхівці» — загалом засівають буряками 590 га. «Майбутнє — за такими агроформуваннями», — резюмують у районній раді. І врожай тут — не пара тим, що збирають виробники на своїх ділянках. Середня врожайність переважає за 500 ц, тоді як у індивідуальників — ледь за 200 ц. Виходить, що праця селян не лише важкозатратна, а й невдячна. Бо буряки хочуть не так гіркого поту, як, скажімо, гербіцидів. «Без вкладання додаткових коштів виробники не можуть збирати по 500 ц буряків, — каже Василь Йосафатович. — А де їм взяти той капітал? Якби ж то завод допоміг господарникам у потрібний момент вкласти гроші в землю. Але на ринку така цінова політика на цукор, що не дозволяє йо-

му це робити». Одне слово, куди не кинь — всюди клин. Тільки не буряковий.

Не дивно, що на заводі про якісь перспективи чи розбудову не говорять. Зробили який-такий ремонт та витискають з обладнання останні сили. Звернутися б по допомогу до банків, та вони дають кредити під такі проценти, від яких іноземці, каже пан Бандурак, аж присідають. Отож крутиться колесо заводу, поки крутиться. Щодоби пережовує 2,3 тисячі тонн буряку — і добре. Наразі уже перероблено 12,5 тисячі тонн, а в буртах ще більш як 50 тисяч. Дощі, які моросять на Прикарпатті, закінчатися, сподіваються, раніше, ніж ці запаси. Втім, сільське господарство, зауважують, — непередбачлива річ, на 70 відсотків залежить від Божої волі. А від держави залежить регулювання цінової політики. Якщо вона й далі кидатиме переробника то в жар, то в холод, держава може недорахуватися ще одного цукрового заводу.

Мирослав Бандурак пильнує за барометром цін, а селянин журиться своїм. Торік завод платив йому за тону буряку 65 кг цукру, а тепер за ту саму працю — 62 кг. Мало того, що життя подорожчало на всіх напрямках. Переробник пояснює, що знавав збитків на цукрі, більше платити не може. Але чому за ті збитки має відповідати селянин, того останній не розуміє. Як не розуміє, чи справедливо те, що цукром, виробленим з вирощеної ним сировини, переробник ділитися в пропорції 60:40. Хіба селянська виснажлива праця просто неба, примхи погоди, які можуть нанівещь звести всі його гарантування, то менші ризики? І хтось йому те компенсує? Та ще й цукровий буряк у нашій державі — недогатаційна культура. Добре німцєві — приїхав у Тлумач, взяв 4000 га землі в оренду, а держава йому за кожен га — по 300 євро дотації, а за посіяний буряк — ще по 600. Так працювати можна. А що нашого селянина до тієї праці заохочує? Хіба біда та безвихідь, а ще руки, які постійно шукають роботи.

А завод заздрить продавцеві. Його мучить, що бариші, які мають на цукрі торговлі, не йдуть ні в яке порівняння з затратами, ризи-

ками та прибутками переробника. Взяти хоча б те, що за сировину завод розраховується зі здавачами, як кажуть, не відходячи від каси. А чи знає напевно, що заробить на тому кілограмі цукру завтра, коли в країні все таке нестабільне і хистке, як сільська кладка через річку? А як подорожчав газ, дизпаливо? І що з того, що держава встановила мінімальні ціни на цукор? А якщо той мінімум торік виявився на ринку максимумом? Триматись за встановлену планку — то поховати цукор на складі. А хочеш його збути — маєш пірнути під неї. Держава за це карає. Але вибирай, що краще: каменем об голову чи головою об камінь.

Нині цукровим заводам радять, щоб вони в свої руки брали ще й виробування буряку. Як свиновідгодівельні комплекси — вирощують свиню і тут же з неї роблять ковбаси. Бо нині між виробником і переробником постійні тертя. Кожен думає, як би свої ризики застрахувати за рахунок партнера. Якби ці дві ланки з'єднати в один пучок — не було б на кого дивитися вовком та підозрювати в нечесній грі. За свою історію завод кілька разів тужився взяти в обробіток землю. Навіть колись дочірнє господарство створив, «Червона калина» називалося. Але не вийшло так, щоб одночасно і шведь, і грець, і на дуду грець. Тож ідея припала порохом. Та й потреба така ще не припекла, бо навіть теперішнього знидлого цукрового потенціалу регіону поки що вистачає на короткий сезон цукроваріння, який не встиг розпочатися, як вже фінішує. А поряд пустують землі. Нині в Городенківському районі, який здавна славився високою культурою землеробства, бур'янами заростають понад 5—6 тисяч га. Колись, згадує Василь Савицький, не було й квадратного метра, щоб на ньому щось не вирощували. Василь Йосафатович каже, що

ніж у спину сільського господарства встромили розпаювання земель. Тепер людей намагаються повернути до кооперації, та ті клаптики землі вже не так просто стуліти докупити. А ще, каже, нема стабільності в державі. Хоча б три-чотири роки спокійно попрацювати! Але спокій поки що не сниться й у снах. Навіть у солодких, хоч смак цукру тут ні до чого.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.
На знімку: такий був Городенківський цукровий завод два роки тому.

Фото Галини КВІТКИ.

14—15 листопада відбудеться Київський безпековий форум, у якому візьмуть участь високі офіційні особи Туреччини, Болгарії, США, Грузії, Литви та інших держав, генеральний секретар ОЧЕС, президент Парламентської асамблеї ОЧЕС, спеціальний представник чинного голови ОБСЄ, спеціальні представники ЄС по Молдові та Південному Кавказу та інші

■ ТЕМА

Інструкції до виконання?

(Початок на 3-й стор.).

Тож, підсумував пан Тейлор, якщо новий уряд ці настанови втілюватиме, то в такий спосіб пройде тест на шляху до Європи. Щоправда, не лише новий уряд, а й новообрана Верховна Рада, котра повинна ухвалити остаточне рішення, необхідне для вступу в СОТ, що «продемонструє світові готовність України рухатися у Європу».

І хоча лекція призначалася для студентів, однак пан посол вочевидь роздавав завдання політикам. Його добір наших першочергових проблем у цьому не викликає сумніву. З'ясовується, першочергові проблеми України — не зuboжіння народу, занепад у галузі культури, медицини, багатьох інших соціальних сферах, а ядерне паливо та наявність посередників у постачанні газу. А також неоднозначне ставлення українців до НАТО. Чи пан Тейлор не розуміє, де закінчується лекція і починається безцеремонне втручання у внутрішні справи України? Утім, пан посол уже неодноразово розповідав нам, як треба жити, голосувати, будувати демократію...

Цікаво, а коли б посол України в США ні сіло ні впало розказав їхньому уряду про першочергові завдання в розбудові американської демократії? Та й американські дипломати найвищого рангу не дозволяють собі нічого подібного, скажімо, в Росії чи Німеччині, будь-якій іншій демократичній країні. Чи, може, пан Тейлор теж, як один з європейських послів, хоче стати, чи вже став радником Президента Ющенка й теж хоче заробити за це орден?

Трохи дивно, але останнім часом кількість дипломатів, охочих роздавати нам поради та вказівки, як маємо жити, збільшується. Але інколи МЗС України хоч і мляво, проте реагував на такі намагання. У цьому разі наживку воно проковтнуло, оскільки жодної реакції не було. Чи ми взяли завдання до виконання?

І насамкінець. Після лекції пана Тейлора я переглянула майже всі новинні телевізійні випуски, де й, хто більше, хто менше, надавали увагу. Але всі без винятку оглядачі та ведучі цілком серйозно розглядали пропозиції і побажання американського посла. Так, наче їх ініціювали Президент України, Прем'єр-міністр чи якась політична партія. Будемо виконувати?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Запрошення до участі у «круглому столі»
«10 викликів з боку туберкульозу. Ваша відповідь»

13—14 листопада 2007 року Корпоративний благодійний фонд СКМ «Розвиток України» разом із ВБФ «Коаліція ВІЛ-сервісних організацій» проводять Другу Всеукраїнську конференцію з питань національної відповіді епідемії туберкульозу: 10 викликів з боку туберкульозу та їх подолання.

У рамках Конференції відбудеться дискусія «круглого столу», який буде проходити під гаслом: **Які конкретні кроки зроблено і буде зроблено для відповіді на кожний виклик.**

Ми запрошуємо до конструктивного діалогу представників: Кабінету Міністрів та Верховної Ради, перших осіб Міністерства охорони здоров'я, Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства юстиції, Міністерства фінансів, Міністерства праці і соціальної політики, Державного Департаменту з питань виконання покарань, Національного Інституту фтизіатрії та пульмонології ім. Яновського.

Ми сподіваємось, що Вас не обходить проблема епідемії туберкульозу в Україні.

Ми не сумніваємось у Вашій відповіді «10 основним викликам туберкульозу» та участі у «круглому столі».

Список 10 основних викликів туберкульозу:

- Низький рівень поінформованості загального населення про проблему туберкульозу та «безвідповідальність» щодо власного стану здоров'я і лікування.
- Представники груп високого ризику захворювання на туберкульоз (безпритульні, споживачі наркотиків, колишні ув'язнені, біженці, мігранти, представники національних груп тощо) мають обмежений доступ до послуг з обстеження і лікування.
- Інфраструктура протитуберкульозної служби не відповідає потребам пацієнтів.
- Недосконала і непрозора система планування закупівлі протитуберкульозних препаратів і система постачання.
- Проблеми своєчасної діагностики туберкульозу.
- Відсутність або нестача соціальних послуг та системи соціальної підтримки для хворих на туберкульоз, включаючи групи високого ризику.
- Епідемія ВІЛ/СНІДу в Україні.
- Поширення мультирезистентних форм туберкульозу.
- Туберкульоз в установах виконання покарань.
- Відсутність координації політики, програм, послуг та установ на національному та регіональному рівні.

Учасники конференції та акредитовані представники ЗМІ матимуть можливість поставити питання до посадових осіб.

«Круглий стіл» відбудеться: 13 листопада 2007 року 11.10—13.00 за адресою м. Київ, готель «Русь» (вул. Госпітальна 4).
Акредитація за номером 502 52 14

«Корпоративний благодійний фонд «Розвиток України» — неприбуткова організація, заснована Групою СКМ 15 липня 2005 року. Бюджет Фонду формується за рахунок коштів Компанії СКМ. Напрямки діяльності Фонду: сучасна освіта, здоров'я нації, культурне надбання.

Президент Благодійного Фонду «Розвиток України» — Рінат Леонідович Ахметов. Проект «Зупинимо туберкульоз в Україні» реалізується Корпоративним Благодійним Фондом СКМ «Розвиток України». Проект почав роботу в 2007 році й розрахований на 5 років — 2007—2011 роки. Бюджет проекту — 100 мільйонів гривень.»

Зірка тенісу Мартіна ХІНГІС, яка нещодавно оголосила про завершення спортивної кар'єри, вчора на kortах клубу «Селена» у с. Свідівок на Черкащині провела майстер-клас для дітей (Укрінформ)

Після гарного відпочинку працюється та навчається краще...

■ ПРОФСПІЛКИ

Відпустка та канікули — своєрідний сеанс оздоровлення працівника чи дитини, незалежно від того, на яку пору року це випадає. А сам процес оздоровлення багато в чому залежить від того, як про це дбають профспілки, які оздоровниці пропонують спілчанам.

Питання оздоровлення членів профспілки та їхніх дітей завжди на порядку денному в міському комітеті профспілки працівників державних установ Києва. Систематично розглядається на зборах профактиву, засіданнях президії міському, профспілкових комітетів і постійних комісій з охорони здоров'я та соціального страхування, на нарадах за участю господарників і працівників дитячих оздоровниць.

Постановою президії міському «Про організацію літнього оздоровлення членів профспілки та їхніх дітей у 2007 році» ще задовго до початку літніх відпусток було передбачено основні напрями оздоровлення, цілі, завдання профспілки та її організаційних ланок щодо участі в літній оздоровчій кампанії. Обговорювалися пропозиції щодо пільгових та благодійних путівок членам профспілки та їхніх сімей, а також питання дотації й доплати за рахунок коштів міському та міськпрофраді на використання путівок для малозабезпечених і багатодітних сімей, дітей-сиріт, напівсиріт, дітей, які залишилися без піклування батьків, талановитих дітей. Наперед було визначено порядок використання коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та окреслено відповідальність осіб за напрямами роботи.

Протягом літнього періоду 2007 року міський комітет традиційно взяв на себе повну організацію відпочинку дітей в оздоровчих таборах, що розташовані на кримському узбережжі та за кордоном. Працівниками апарату міському забезпечено придбання залізничних проїзних документів та замовлення автобусів для дітей і супроводжуваних осіб на сім змін до двох оздоровчих таборів у Севастополі та в містечку Міхаловце (Словацька Республіка). Спільно з комісією

міському з соціального страхування та оздоровлення працівниками апарату на початку оздоровчого періоду перевірено готовність оздоровчих закладів до приймання дітей, здійснено узагальнення та надано пропозиції до процесу відпочинку й оздоровлення спілчан.

Методично-профілактичні заходи, створення належних умов відпочинку та оздоровлення працюючих, а також його фінансування знайшли своє правове закріплення в регіональній угоді між Київською міською державною адміністрацією та міськпрофрадою на 2007 рік. Це дало змогу Київському міському профспілкові держустанов протягом літнього періоду оздоровити безкоштовно 93 дитини з багатодітних та малозабезпечених сімей. Діти відпочивали в оздоровчих таборах «Ювілейний», «Сонячний берег», «Сузір'я Таврії», санаторіях «Кристал», «Меркурій», «Жовтень» та «Дружба». Загальна сума на оздоровлення становила 126 тисяч 730 гривень.

Протягом багатьох років міський комітет у кінці та на початку року укладає угоди щодо літнього оздоровлення членів профспілки та їхніх дітей. Так, у 2007 році такі угоди укладено з дитячими оздоровчими таборами «Лісний» (Ворзель), «Чайка» (Севастополь), «Юність» (Євпаторія).

Уперше цього року укладено договір на відпочинок та оздоровлення дітей у Словацькій Республіці. Варто відзначити високу відповідальність, складність та багаторівневість процесу оздоровлення дітей за кордоном. Міський комітет профспілки в процесі організації відпочинку дітей у Словаччині активно співпрацював з її посольством та консульством, міністерствами закордонних справ і з питань сім'ї, молоді та спорту України, Державною прикордонною ад-

міністрацією України, Укрзалізницею та автоперевізниками.

Цьому передувала копітка робота з підготовки до відправлення на відпочинок дітей спілчан. Працівниками апарату міському підготовлено рекомендації батькам з оформлення необхідних документів, здійснювалась перевірка пакета документів для виїзду дітей за кордон. А також безкоштовно оформлювалися візи та здійснювалось страхування кожної дитини на 30000 євро, було придбано залізничні квитки та оплачувалось автобусне перевезення. Всі діти членів профспілки, що від'їжджали до табору, були забезпечені футболками та кепками з профспілковою атрибутикою.

Київським міським комітетом надано значні знижки на оздоровлення дітей членів профспілки у Словацькій Республіці за рахунок власних коштів. Так, при договірній вартості путівки 3215,16 грн., вартість 25-денного оздоровлення однієї дитини в Словаччині для батьків становила від 1800 до 2000 гривень. А загальна сума витрат Київського міського комітету на оздоровлення дітей членів профспілки у Словацькій Республіці склала 292 тисячі 879 гривень.

Усього ж Київським міським комітетом профспілки працівників державних установ укладено договори з дитячими оздоровчими закладами на оздоровлення 1281 дитини на загальну суму 1 мільйон 923 тисячі 918 гривень.

Окрім цього міськкомом надавалась допомога на оздоровлення дітей, малозабезпеченим сім'ям виділено безкоштовні путівки. Загальна дотація міському та Фонду соціального страхування на оздоровлення в таборах становила 759 тисяч 322 гривні.

Варто відзначити співпрацю міського комітету з Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності міста Києва (директор В. Цибенко). Своєчасне укладання договорів та організація фінансування з боку фонду значною мірою сприяли проведенню оздоровчої компанії на високому якісному рівні.

Велика увага протягом цього року приділялася також відпочинку дорослих. Тільки міським комітетом профспілки укладено низку договорів з кримськими, закарпатськими пансіонатами, санаторіями та іншими оздоровницями України. Всього протягом літнього періоду спілчан оздоровлено на суму 1 мільйон 733 тисячі 095 гривень.

Процесові оздоровлення завжди передують копітка робота з навчання активу до запровадження новітніх конкурсних систем з визначення кращих оздоровниць, розміщення матеріалів про тендер в Інтернеті та інших засобах масової інформації.

Висока активність організаторів, добре продумані заходи працівників апарату сприяли проведенню оздоровлення на високому організаційному та якісному рівні, задоволенню потреб спілчан та їхніх дітей.

Віталій ПОЧТОВИЙ,
голова міського комітету профспілки працівників державних установ.

Київ.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ
(з архіву «Голосу України»).

Чекіст і отаман

Якось до редакції Новомиргородської «районки» зайшла Катерина Михайлівна Залозна з Капітанівки. Принесла рукопис — спогади її діда, Корсуна Федора Філаретовича, 1898 р. н., комуніста з 1919 року, пенсіонера союзного значення, нині покійного.

Звичайний загальний зошит у лінійку, почерк не дуже каліграфічний: «Воспоминания «Мои нелегкие дороги жизни» дарю своей родной дочери...» Далі — рядки Н. Гілевича: «Край мой, украинский край! Дай мне присниться, дай...» та цитата з Леніна: «На нашу долю выпала большая честь и большая трудность — быть передовым отрядом в борьбе с мировым империализмом».

Автор щоденника воював у перших формуваннях Червоної Армії. Пізніше став чекістом, солдатом «залізного» Фелікса.

...І того самого дня на сесії Новомиргородської райради її голова Леонід Орлов зачитав заяву жителя с. Панчeveго Віктора Петровича Загороднього. Той просив виділити місце на території Йосипівської сільради для встановлення пам'ятного знака на батьківщині отамана Холодноярської республіки Загороднього Ларіона Захаровича.

Автор заяви В. Загородній — онук Трохима Завгороднього, чий брат Завгородній Ларіон Захарович і був відомим отаманом.

Пропажка з прізвища літери «в» — захисна реакція нащадків, які здобули клеймо ворогів народу. «Я його відчув на собі, — каже Віктор Петрович, — коли в Йосипівці мене вчителька називала «бандит Завгородній»...

Депутати дозволили В. Загородньому встановити в Йосипівці виготовлений ним за власний кошт пам'ятний знак.

Дві долі

Це — журналістська удача! Одного дня (7 липня ц. р.) лягають тобі на стіл «Воспоминания» земляка-чекіста. А згодом за цим столом сидить троюрідний племінник другого земляка, в якого не те що «Спогадів» немає, а й навіть літери у власному прізвищі.

І чекіст, і отаман — з Єлисаветградщини, з сіл, що за степовими мірками майже поруч. А як далеко розійшлися їхні шляхи!

Ми не можемо мирити чи судити цих людей. Можемо лиш співставити їхні долі. За одного говоритимуть його «Воспоминания», за другого — уривки з документальної книги Романа Ковалю «Повернення отаманів гайдамацького краю».

«Родився и вырос я в селе Новая Осота на Кировоградщине. Там, недалеко ж. д. станции Фундуклеевки когда то стояла старенькая покосившаяся хатенка, под соломенной крышей. Отец мой Филарет Варфоломеевич, рабочий-столяр — работал на Александровском сахаровом заводе Риггирера. Мать моя Ирина Фомовна всю жизнь работала по найму. Семья была большая, жили бедно и поэтому когда мне было 8 лет, меня отдали до кулака Петрыка пасти скот...».

***

«Ларіон Завгородній — хлібороб з діда-прадіда, ідеальний герой для більшовицької міфології: нерухомістю не володів, землі не мав. Здавалось би, ідеальнішого пролетаря, а отже, потенційного прихильника комуни, важко знайти...».

***

«5 января 1917 года получил я повестку на призыв в царскую армию. В студеную пору эшелон нас нес на север в Саратовскую губернию. И вот он, чужой город, царские военные казармы. Нестерпимые боли, ноги опухли, но несмотря на это от строевых занятий меня не освободили, а фельдшер по моему адресу ругался: «Во, чортов хохол, чтобы избавиться от войны, отморозил ноги!»

***

«Перший свій повстанський відділ Ларіон Завгородній створив у листопаді 1918 р. — під час повстання проти гетьмана Скоропадського... Через розбурхану антигетьманським повстанням країну додому верталось німецьке військо, що після капітуляції Німеччини у Першій світовій війні фактично напризволяще залишилося в Україні».

***

«По возвращении на родину я увидел безрадостную картину. Украину оккупировали Австро-Германские войска.

тринадцятьма кулеметами. Більшовицький історик Д. Голінков писав, що Завгородній, об'єднавши навколо себе кількох отаманів, «став керувати значними збройними силами» і здійснив понад сто нальотів на червоні частини».

***

«...Помнится мне день 15 октября 1919 года, когда к нам пришел комиссар части, рыжебородый донецкий шахтер товарищ Березнин, который увидя меня сказал: «Ну, Федька, ты с сегодняшнего дня будешь иметь большие привилегии» и на мой вопрос, а что за привилегии, комиссар вручил мне партбилет, пожал крепко руку и сказал: «Ты с сегодняшнего дня являешься коммунистом, и когда пойдем в наступление ты, Федька, будешь идти впереди остальных красноармейцев, и во всем ты должен быть примером, образцом».

***

«...У березні 1921 року козаки Завгороднього наскочили на загін Єлисаветградської ЧК і так пошарпали його, що чекісти змушені були у безладді тікати до повітового міста. З доповідної записки начальника чигиринської міліції: «С марта 1921 года в Чигиринском уезде поднято контрреволюционное выступление против соввласти Хмарой, Деркачем, Ильченко и Завгородним. Вся работа на местах милиции, исполкомов и комнезамов дезорганизована».

15 березня 1921 року чекісти, аби помститися отаманові, застрелили його батька, арештували дружину і тестя. Незабаром обох їх закатували в Єлисаветградській ЧК...

У відповідь на розстріли мирних жителів 300 вершників Завгороднього активізували діяльність: у Черкаському, Чигиринському, Знамянському та Єлисаветградському повітах супротивник спокою не знав. Бой вели із 3-м та 25-м кавалерійськими полками, з ударними групами ГПУ, міліції, 222-м пішим полком Червоної Армії. В бою під Цвітного Завгороднього тяжко поранено в ногу. Після лікування — знову бої...»

Два портрети

«И эта фотография (идется про фотографию Ф. Корсуна. — Авт.) мне так много напоминает ожесточенную борьбу чекистов с махровой контрреволюцией царизма. Солдаты железного Феликса очищали нашу родину от тех — которые еще мечтали повернуть все совершенно вспять. Контрреволюция перешла в глубокое подполье, но солдаты Держинского научились вскрывать и обезвреживать подполье, находить, распознавать отъявленных врагов страны советов, вот почему правдиво рыцарь революции Феликс Держинский чекистов называл чернорабочими революции».

***

Фотографії Л. Завгороднього не збереглося, але є опис, зроблений агентом-чекістом: «Завгородній одет в темно-синю чемарку, в кубанке с черным башлыком, на правом рукаве квадратный кусок синего

сукна, наискосок этого сукна национальная ленточка, желтый полумесяц, в середине полумесяца украинский герб с буквами УНР, вышитый сухозлоткой. Хромает на левую ногу. Ходит с большим трудом, всегда ездит на хорошей гнедой лошади... Черная окладистая борода, круглолицый... Роста выше среднего, политически грамотен. На вид до-

«Так завершили свій останній бій холодноярські отамани Ларіон Завгородній, Мефодій Голик-Залізняк, Денис Гупало, Сергій Захаров, козаки-холодноярці Тиміш К о м п а н і є ц ь, Олекса Добровольський, Юрій Дроботківський. Під час повстання у Лук'янівській в'язниці загинули також отамани Київщини Іван Гайовий-Грисюк, полковник Костянтин Здобудь-Воля та інші — всього 38 чоловік».

***

«...Когда наша украинская земля бывает в чудесном наряде, когда цветут вышневые сады и сливаются

в единый белый цвет с Луной, когда на речках и прудах разливается серебристый ее цвет, в такие чудесные весенние ночи трудно матери удержать меня в хате. Я подолгу засиживался в вышневом садочке, там, где все вокруг благоухает, поют соловьи, а над головой, над вишнями, гудут майские жуки... Поют девчата свои любимые песни: «Ой, у полі криниченька...», поют соловьи, тихо шумит лес. Красота. Я еще долго сижу на завалинке и слушаю эту очаровательную музыку чудной украинской ночи. Но вот слышно: церковный сторож возвещает церковным колоколом полночь. И затихают девичьи голоса, затихают соловьи... Идем в хату. Спят сладким сном, устав от дневных забот, отец и мать. На глиняном полу и мы, дети, ложимся и крепко засыпаем до утра...»

Замість епілогу

Федір Філаретович Корсун благополучно дожив до поважних літ, отримав чимало урядових нагород і союзну пенсію. Ларіон Захарович загинув молодим у бою з чорнобобочими «залізного» Фелікса. Сьогодні він повертається із забуття. У Йосипівці встановлено знак із написом: «Отаману Холодноярщини Загородньому Ларіону Захаровичу, борцю за Незалежність України. Від нащадків Загородніх».

Терези Справедливості коливаються й вирівнюються. Хоча Смерть уже урівняла обох елисаветградців.

Володимир ПІСКОВИЙ, редактор райгазети «Новомиргородщина».

Петро МЕЛЬНИК.

Новомиргород— Йосипівка—Нова Осота—Кіровоград.

На знімках: Ф. Корсун — чекіст, фото з домашнього архіву. Обеліск Ларіону Завгородньому.

Фото Володимира ПІСКОВОГО.

■ ДУМКИ ВГОЛОС

Перспектива вітчизняних корабелів

Потрібно усвідомити, що Україна має більш як двохсотлітню історію суднобудування й судноремонту. Ця галузь промислової діяльності в нашій країні залишалася й продовжує залишатися на своєрідному вістрі нових технологій. У розпорядженні українських суднобудівників перебуває 25 галузевих дослідницьких інститутів, 7 великих фабрик, що виробляють двигуни й устаткування для кораблебудування, 11 суднобудівних заводів і стільки ж фабрик, які виробляють судовий інструмент. Їх безвідмовне функціонування забезпечило чудову міжнародну репутацію українським заводам, що виконують замовлення судновласників із Греції, Данії, Голландії, Норвегії, Кореї, Росії та інших країн. Саме ці реалії сьогодні й підштовхують до міркувань про необхідність створення якогось об'єднаного холдинга, здатного вивести український суднобудівний потенціал на міжнародний ринок як потужний багатогалузевий виробничий комплекс.

Деякі роки тому такі багатообіцяючі перспективи були чимсь із розряду нездійснених фантазій. Ще на початку 90-х виробничий спад у суднобудівній галузі спричинив банкрутство провідних заводів-кораблебудівників. Причина — катастрофічне зменшення держзамовлень, які були основними джерелами фінансування підприємств. Такі реалії не віщували нічого доброго, поки на перебіг справи не стали впливати приватизація й іноземні замовники. Ці два чинники дали новий поштовх українському суднобудуванню, але, на жаль, далеко не всім вітчизняним верфям. Як-що заводи «Затока», «Океан» і Херсонський суднобудівний знайшли в нових власниках ефективних керівників, здатних відновити і примножити їх виробництво й прибуток, то ДАХК «Чорноморський суднобудівний завод» донедавна перебувала у справжній приватизаційній кабалі.

На даному етапі головним завданням нового менеджменту ЧСЗ стало виведення підприємства з важкого стану, в яке його загнав несумлінний власник. Крім того, необхідно налагодити ритмічну роботу заводу, повернути колишній авторитет, забезпечити контракти й установити довгострокові, стійкі та взаємовигідні зв'язки із замовниками. Дуже важливо забезпечити на заводі істотне нарощування обсягів виробництва й надання послуг із проектування суден і корабельного устаткування. З цієї метою пошук потенційних фінансових партнерів ведеться і серед профільних компаній, і серед портфельних інвесторів. Крім того, є підстави сподіватися ще й на те, що згодом інвесторами можуть стати й самі замовники підприємства.

Поступове «оздоровлення» фінансової, виробничої та управлінської сфер діяльності провідних суднобудівних заводів України є головною передумовою для їхнього виходу на міжнародний ринок, на конкурентніших позиціях, ніж вони перебувають нині. Підстави для такого роду мотивації досить прості — українські суднобудівні підприємства мають багатогранну виробничу спеціалізацію.

Так, Керченський завод «Затока» може будувати танкери водотоннажністю від 1,5 до 80 тисяч тонн, універсальні контейнеровози, балкери, офшорні платформи, підводні газопроводи, баржі, а також бойові кораблі типу «фрегат». Феодосійська суднобудівна компанія (ФСК) «Море» — відомий у світі виробник швидкісних кораблів і суден, у тому числі військових, на підводних крилах, на повітряній подушці, глісуючих і на каверні. Основною продукцією ФСК також є багатоцільові патрульні й десантні кораблі, а також відомий на світовому ринку озброєнь малий десантний корабель на повітряній подушці «Зубр» і малий противовновий корабель на підводних крилах «Сокіл».

Потужності миколаївського заводу «Океан» (Дамен Шипардс Океан) дають змогу виробляти несамохідні баржі, морські рятувальні буксири, лісовози, кораблі типу RO-RO, суховантажі, науково-дослідні судна, морські буксири, супертраулери, рибообробні бази та велетенські нафторудовози. ХСЗ, у свою чергу, спеціалізується на будівництві суховантажів, суден-постачальників і плаваючих доків; Завод імені 61 комунара — на виробництві рефрижераторів і бойових кораблів. Чорноморський суднобудівний також може надати продукцію не лише цивільного призначення, а й для потреб Військово-морського флоту — споконвічно завод спеціалізувався на двох типах продукції: військові судна і траулери.

Звичайно, сьогодні військова продукція менш затребувана порівняно з цивільним суднобудуванням. За словами генерального директора ЧСЗ Іллі Горна, будівництво військових кораблів розглядається в ДАХК у дуже віддаленому майбутньому. Тому основна ставка робиться на залучення замовлень на будівництво траулерів, суховантажів і катерів. Беручи до уваги той факт, що нині у світі спостерігається справжній корабельний бум, можна бути впевненими — замовлення будуть. Питання лише в тім, у яких масштабах український суднобудівник має намір реалізувати себе на міжнародному ринку. Одна справа — виробляти судна, так би мовити, від замовлення до замовлення, інша — зайняти окрему нішу у світовому масштабі. Щодо цього об'єднання різномірно спеціалізованих активів у межах єдиного корабельного холдинга було б не чим іншим, як своєрідним квитком на вищий шабель розвиту цілої галузі. Широко відомо, що сьогодні в усьому світі спостерігається тенденція до злиття компаній у більші. У такий спосіб підтримується конкурентоспроможність у межах ринку.

У такому разі орієнтування нинішнього правління Чорноморського суднобудівного на перспективне входження у світовий суднобудівний холдинг не просто резонне. Але починати все-таки треба не поспішаючи — з «братання» корабелів у межах вітчизняного ринку.

Михайло БАТИРОВ.

«Одного разу ми начепили на онука 7 ложок, 10 виделок і магніт — більше на його тілі практично не знайшлося вільного місця»,

— розповідає бабуся восьмирічного Роми Чарченка, який має здатність притягувати металеві предмети

Рома Чарченко — симпатичний білявий хлопчик. Живе він з батьками і старшою на п'ять років сестрою Яною в селі Галяве Чорнухинського району, що на Полтавщині.

— Три роки тому, в січні, ми вечеряли, їли морозиво, — розповідає мати хлопчика Інна Чарченко. — Ромка з'їв свою порцію і приклав, жартуючи, свою чайну ложку до носа. Вона повисла, мов приклеєна. Думали, що липка після морозива. Поміли, а вона знову пристає. Почали й собі чіпляти — падають. А у нього ще десяток по тілу порозвішували — висять.

Хоч як дивно, рідні Роми спочатку теж не вірили в його можливості: може він намазує ложки чимось липким. Річ у тім, що вперше магнетизм у хлопчика (йому тоді ледь виповнилося п'ять років) був помічений після того, як він поїв саме морозива. Старша сестричка Роми, Яна, подзвонила бабусі в сусіднє село: «Приїжджай скорше, у нас тут влома...» і бабуся, незважаючи на холодечу та неgodу, примчала за декілька хвилин, здолавши пішки дві гори.

— Я тоді накупила апельсинів і бананів, збиралася до них у гості, — розповідає бабуся хлопчика Лідія Михайлівна. — Така завірюха піднялася. Яночка дзвонить: «Бабусю, приїжджай, у нас відьмак з'явився!».

Мама хлопчика працює кухарем у місцевому кафе. Батько Анатолій — оператор газозаправної станції. Рома йому допомагає, в його обов'язки входить принести батькові обід, коли той заступає на зміну. 1 вересня Роман пішов до третього класу Кизлівської школи. Навчається на «відмінно». Торік за успіхи в навчанні отримав похвального листа та 10 гривень премії. На ці гроші купив собі китайського електронного годинника.

— Що цікаво, алюмінієві предмети до сина не

пристають, хоча, здавалося б, алюміній теж метал. А от сталеві ледве віддираємо, — розповідає Інна Чарченко. — Монети ж на тілі Ромки тримаються однаково, що білі, що жовті.

— Ми колись задля експерименту — перебиває бабуся Лідія Михайлівна, — повісили на онука сім ложок, десять виделок і магніт на додачу. Але Ромка в нас маленький, місця для більшої кількості металевих предметів практично не залишилося.

Ким буде в майбутньому, Роман поки що не вирішив:

— Стану пожежником — згорю, міліціонером — уб'ють, музикантом — мюзолів натру, — розмірковує Рома.

Сам він не зацікавлений у своїх здібностях. Рідні мріють, що він стане лікарем, своєю енергією зцілятиме хворих людей. Хлопчик дуже старанний, головне зараз для нього — навчання в школі. Особливо Роман дружить з математикою, обожнює уроки музики й фізкультури. «За знаннями» щодня їздить велосипедом до сусіднього села Кизлівка, яке розташоване за декілька кілометрів від Галявого.

— А в школі знають про твої здібності, Рома? — запитує я у хлопчика.

— Ні, я нікому особливо не розповідав про них. Що тут такого, — дивується Роман. — Ось улітку коли відпочивав в літньому таборі, то там проводився конкурс талантів. Я ще й добре співаю і танцюю, тому і брав в ньому участь, але переміг в конкурсі, звичайно за допомогою магнетизму.

— А чим саме ти здивував журі конкурсу?

— Однією ложкою, яка пристала до мого носа.

— Що відчуваєш, коли це все робиш?

— Після магнетизму тіло ціпеніє, — скаржиться хлопчик. — Дуже втомлююся, і все болить, — пояснює він.

— Рома народився в п'ятницю, тринадцятого листопада, — розповідає Інна Чарченко. — Тепер він мій перший лікар. Тільки син рятує мене від головного болю. Я прошу його покласти руку мені на чоло, і хвилину через двадцять болю, як і не було. При цьому я нічого не відчуваю.

У цей час бабуся заносить до хати зозулясте курча. Віддає його Романові. Курча пищить, тріпає крильми. За хвилину воно в руках Роми заспокоюється і засинає. Роман кладе курча на підлогу і тримає над ним руку. Те лежить нерухомо догори лапами.

— Отак і лежатиме, доки Ромчик магнетизуватиме його, — говорить Лідія Михайлівна. — У сусіда нашого зуб болів, так Рома поведив по щоці рукою — сусіда й заснув. А в іншого розпізнав виразку. «У вас тут дірка», — сказав Роман, показуючи на живіт, — розповідає Лідія Михайлівна.

— Ви не возили хлопчика до фахівців?

— Треба їхати до київських медиків, — переконана бабуся. — Може, колись людей лікуватиме. У нас в роду такого ще не було. Правда, бабуся покійного чоловіка була циганкою, — продовжує Лідія Михайлівна, — ворожила й зуби заговорювала. Хто знає, може він знав усе як і упадкував...

У кожної людини є мінімальне магнітне поле, що пов'язане з рухом іонів. Проте досі ніхто із вчених не пояснив, чому в окремих організмах магнітне поле досягає таких величин, як у Романа Чарченка. На мою думку, талановитих дітей, таких, як Роман, слід розвивати. Щоб про них знав увесь світ.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область. На знімку (з сімейного архіву): Роман Чарченко дивує...

Оздоровили більш як 70 відсотків школярів

За час літньої оздоровчої кампанії в Луганській області відпочили і підлікувалися майже 145 тисяч дітей шкільного віку. Усього на це в поточному році з обласного бюджету було виділено більш як вісім мільйонів гривень, більш як п'ять мільйонів — з місцевих бюджетів і 46 мільйонів стали позабюджетні кошти. Це набагато більше, ніж торік. Традиційно першочергова увага приділялася оздоровленню дітей соціально незахищених категорій населення.

Алла АНТИПОВА.

Міжнародний Інвестиційний Форум

21-22 листопада 2007 р. м. Запоріжжя

Організатори:
Запорізька обласна державна адміністрація
Запорізька обласна рада
Запорізька торгово-промислова палата

У рамках роботи Міжнародного Інвестиційного Форуму відбудеться

Спеціалізована виставка «Інвестиції. Банки. Страхування 2007»

Місце проведення:
бул. Центральний, 4
Запорізька торгово-промислова палата

Секції Форуму:
— інвестиційний потенціал Запорізької області — презентація інвестиційних проектів;
— інститути інвестування;
— механізми залучення капіталу (фондовий ринок);
— гранти, програми технічної допомоги (сучасний стан).

Запрошуємо до співробітництва:
підприємства-здобувачів інвестиційних ресурсів; компанії, приватних осіб-власників вільного капіталу, що прагнуть його ефективного інвестування; банки, інвестиційні фонди, торговців цінними паперами; фахівців підприємств, що працюють на фондовому ринку; страхові компанії.

Оргкомітет:
тел./ф.: +38 (061) 213-51-13, 212-51-16
e-mail: info2@cci.zp.ua, http://www.cci.zp.ua
e-mail: uzez@zp.ukrtel.net, http://www.invest-zp.org.ua

«Бабусю, приїжджай, у нас відьмак з'явився!»

Війна пам'ятників чи війна з пам'яттю?

■ ТОЧКА ЗОРУ

Схоже, що в Україні активізувалися бойові дії: цього разу почалася війна пам'ятників із пам'ятниками. Взяти хоча б для прикладу Одесу. Ще не встигли затихнути пристрасті довкола перенесення пам'ятника героям-потьомкінцям, як керівники міста вирішили спорудити (чи відновити) пам'ятник цариці Катерині II. А слідом за ними і керівництву Сімферополя теж дуже вже захотілося увічнити цю особу. Мабуть, «господа-товарищи», забули, в якій державі вони живуть, захопившись ледь не реставрацією Російської імперії, принаймні її символів і атрибутів, увічненням пам'яті її монархів, найлютіших ворогів України впродовж всієї її історії.

Мало того, в Сімферополі нещодавно відкрили пам'ятник «Постріл у спину» — начебто «жертвам УПА». Претензійний загалом твір і за назвою, і за вирішенням: дві якісь невиразні фігури з каменю. Та, люди добрі, про які жертви УПА в Криму може йти мова? Там якщо і є хтось, причетний до УПА, то це хіба що пенсіонери-чекісти та інші службовці більшовицької каральної системи, котрі, начебто воюючи з УПА, принагідно винищували і мирне населення; саме на їх совісті жертв дуже багато.

То кому ж цей пам'ятник і чий? Уже як на те пішло, то чому б не оголосити його пам'ятником лише тим, хто, рятуючись від голоду після Другої світової війни, йшов у Західну Україну, в Галичину, де мої земляки ділилися останньою їжею з братами-східняками. І саме завдяки цій братній допомозі вдалося врятувати від голодної смерті мільйони мешканців сходу і півдня України та їх дітей, бо в Галичині, хоч теж жилося сутужно, але якась їжа ще була, бо не було колгоспів, які перетворили господарів якщо не в рабів, то в жебраків. І ніхто з них не постраждав від УПА, від «бандерівців» — більше того, була навіть директива керівництва ОУН, УПА, яка закликала всіляко допомагати їм, сприяти, роз'яснювати ситуацію. Саме УПА в міру можливості врятувала їхню безпеку.

Знаю з розповіді матері, що наша сім'я допомагала цим нещасним, ми ділилися останнім. У нас навіть жили тоді біженці. Так формувалася і гартувалася єдність українського народу. Тож коли через декілька років нашу багатодітну сім'ю виселили з Галичини в херсонські степи, то нам теж всіляко допомагали місцеві селяни, вони співчували нам, бо з власного досвіду знали, що таке більшовицький терор — село ж було, як я дізнався вже значно пізніше, «махновським», отже — і репресованим.

Тож давайте оголосимо цю скульптурну композицію в Сімферополі «Пам'ятником жертвам терору, режимам, символом примирення». Бо щось у нинішній Україні так захопилися боротьбою сучасного з минулим, що ризикують втратити майбутнє. Майбутнє держави і саму державу. Бо не можна рухатися вперед з головою, повернутою назад, та ще й із перекошеним від люті обличчям або засліпленими сльозами очима.

Якщо керівництву Одеси вже так припекло будувати монумент, то чому б їм, скажімо, не спорудити, пам'ятник жертвам Катерини II — останньому кошовому отаману Запорозької Січі Петру Калнишевському та українським козакам, — адже саме вони штурмом не раз брали турецьку фортецю Хаджибей (востаннє — 11 вересня 1789 року), оселилися тут, заснували в такий спосіб нинішнє місто Одесу. Адже серед майже тисячі першопоселенців Одеси було понад 600 українських козаків. Недарма знаменитий генерал Й. де Рібас відзначав, що «росіяни вперше утвердилися у Хаджибей, який став невдовзі Одесою, під тупіт запорозького гопака». Це об'єктивне свідчення іноземця. І саме пам'ятник українському козацтву в Одесі міг би стати об'єднуючим символом для всіх одеситів, між якими чимало нащадків саме тих козаків — засновників Одеси. Так само, як пам'ятник гетьману Петру Сагайдачному в Криму. В Севастополі він, між іншим, уже давно чекає свого часу і рішення на вищому державному рівні, виготовлений, відлитий з бронзи за ініціативи й за кошти відомого кримського підприємця-мецената Юрія Колесникова. Адже нині вище гуманістичне призначення будь-якого пам'ятника — об'єднувати, а не роз'єднувати, консолідувати, а не призводити до розбрату. Саме таким може (і має) стати пам'ятник Петру Сагайдачному в Севастополі — герою української історії, який близький і росіянам як борець за православ'я і порозуміння між Україною і Московією.

«Я не знаю, де твоя могила, але знаю, де твоє життя». Ці слова поета цілком стосуються і такої величюї постаті української історії, як гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний. Бо рік його народження невідомий, могила його — десь під бруківкою-асфальтом в районі Києво-Могилянської академії, бо не вберегли її «славних пращурів великих правнуки погані...». Та славен він своїми справами, й відома дата його смерті — 20 квітня 1622 року. Виповнилося 385 років з того скорботного дня, коли вся Україна оплакувала втрату свого вірного сина. Тож треба пом'янути його і нам — хай і через стільки літ. Ушанувати його світлу пам'ять. Тим паче що наступного року виповнюється

400 років відтоді, як українські козаки під проводом гетьмана Петра Сагайдачного оволоділи татарськими фортецями Інкерман і Ак-Яр — саме 1608 року козацький флот Петра Сагайдачного ввійшов у Північну бухту нинішнього Севастополя, де з нього висадився потужний десант. А вперше запорозькі «чайки» з'явилися в цих бухтах ще 1585-го. Тобто ще за 200 років до виникнення тут Севастополя, який спочатку, між іншим, називався Ахтіяром, коли тут ще й не чули про московитів (бо «росіян» на той час ще теж не було, а були московіти), натомість українці, «руські» бували тут частенько, мало не з IX століття, від князя Володимира з військом, який 988-го тут, у Корсуні-Херсоні Таврійському, охрестився. Та й таврійським Херсонес називали не випадково — ще візантійський письменник XII століття Євстафій писав, що корінне населення Криму — таври і руси — це один і той само народ.

Таври були сучасними українцями — це доводили і вже наш сучасник професор Сімферопольського університету Петро Гарчев, і видатний краєзнавець Валько Кравченко у своєму досі належно не поцінованому дослідженні «Український Севастополь» (обидва дослідники, на жаль, уже покійні). Отож на запитання, коли українці з'явилися в Севастополі, в Криму, можна відповісти словами Валька Кравченка з його книжки: «...вони ніколи тут не з'являлися, вони були тут завжди, з прадавніх віків, коли ще тут не було не лише Севастополя, а й навіть Херсонеса Таврійського». І татари, й інші народи, а тим паче московники прийшли у Крим значно пізніше. Україноритовське військо великого князя литовського Альгірдаса (Ольгеруса) 1363 року, громлячи ординців, узяло місто Херсонес. Та, як пише Валько Кравченко в «Український Севастополь», «настав 1783 рік. Росія захопила Крим («по праву сили і победы оружия нашего»). 13 (2) травня до нинішньої Південної бухти Севастополя віце-адмірал Федот Олексійович Клокачов привів Озівську флотилію, створену в січні 1783 р. За два дні до цього кошовий отаман Лиманської флотилії Чорноморського козачого війська Сидір Білий привів сюди вісім фрегатів. Згодом він передав їх призначеному командуючим створеним Чорноморським флотом Клокачову, а сам повернувся до керування своєю флотилією. Не лише залоги Сидора Білого складалась з українців, а й на кораблях Клокачова майже всі матроси були українцями. Вони оселились в заснованому тут місті, і тоді в Севастополі з'явилися перші українські хати-мазанки, і тут залунала українська мова. Д. М. Сенявін (майбутній адмірал), котрий керував зведенням перших будівель в Севастополі, згадував: «Начали строить казармы. Эти строения делали из плетня, обмазывали глиной, белили известью, крыли камышом на манер малороссийских хат».

Сидір Білий за бойові заслуги був нагороджений землями в Херсонському повіті і мав звання підполковника російської армії. Катерина II визнала його заслуги, натомість сучасний севастопольський «совет народных (!) депутатов» навіть згадувати про нього не хоче. Серед засновників Севастополя один лише Клокачов був росіянином та й той перебував тут лише тиждень

фото Олега ВОЛОДИМИРСЬКОГО

і вже 8 травня відбув до Херсона. Далі керували створенням Чорноморського флоту і будівництвом Севастополя Мак-Кензі — шотландець, Войнович — серб, а надіслав сюди Клокачова ще ефіоп Ганібал. Харчі для Чорноморського флоту постачались з українських земель. Будівельні матеріали для перших споруд Севастополя — також. Перші кораблі будували в Херсоні та Миколаєві. А на чий кошти будувались ці кораблі і споруди військового порту Севастополя? Знову-таки на кошти України.

Тож вшанування пам'яті Петра Сагайдачного на загальнодержавному рівні має виняткове державотворче значення, воно може стати завершенням лише одного періоду історії українського Криму і початком іншого. Творці нової, незалежної української держави, якими є і ми з вами, повинні відстояти, довести українськість Криму загалом, і Севастополя зокрема. То починати треба саме з Севастополя. Не лише перевидати книжку Валька Кравченка «Український Севастополь» масовим накладом, а й відкрити тут українські школи. Забезпечити державне фінансування української преси... А для початку — спорудити пам'ятник гетьману Петру Сагайдачному. Для цього наразі не потрібно державних коштів, а лише добра воля керівництва України та рішення на найвищому рівні — указ чи розпорядження Президента України. Про це вже кільканадцять років мріє відомий підприємець і меценат, український патріот Юрій Колесников із Сімферополя — доктор економічних, наук, президент об'єднання «Транс-Континенталь». Багато добрих справ зробила ця людина — всіх не перелічити... Одне лише фінансування кількох українськомовних видань в дев'яностих роках минулого століття чого варте! Мільйони доларів (вживаю саме це визначення, бо за ці роки доводилося мати діло і з рублями, і з карбованцями, і з купонами, і з гривнями) витратив він на підтримку української культури і духовності, просто на допомогу людям. Розповідь про Юрія Колесникова — це тема окремого нари-

су. А наразі — конкретна пропозиція з його боку. Ще 1998 року він замовив і оплатив величезний бронзовий пам'ятник Петру Сагайдачному і мріє встановити його, знову-таки, за свій кошт, в центрі Севастополя, скажімо, біля Штабу Чорноморського Флоту Російської Федерації. Сподіваємося, віримо, що керівництво Українці підтримає патріотичний вчинок Юрія Колесникова, і ми скоро зможемо розповісти нашим читачам про встановлення пам'ятника Петру Сагайдачному.

Встановлення такого пам'ятника саме гетьману Петру Сагайдачному може стати важливим кроком до взаєморозуміння і солідаризації населення такого складного міста, як Севастополь, знявши антагонізм між його російськомовними і україномовними жителями. Адже саме Петро Сагайдачний 1618 року врятував Москву від штурму військом, яким він командував, хоча легко міг взяти її. Та він не віддав наказ штурмувати місто, як християнин, пожалівши православних москвичів. Сагайдачний відновив у Києві православну митрополію. Більше того, саме Петро Сагайдачний навесні 1620 року просив московського царя взяти на службу запорозьких козаків — з таким проханням уже після смерті гетьмана звертався до царя соратник Сагайдачного козацький митрополит Іов Борейський у 1624 і 1630 роках. 3 роду гетьманів Петра Сагайдачного походив і видатний російський письменник українець Костянтин Паустовський. Тож постать Петра Сагайдачного може стати в Севастополі об'єднавчим символом двох народів з однією історією, ще одним чинником і стимулом до вшанування пам'яті національного героя України, геніального воєначальника й політика, який прагнув дружніх союзницьких (але рівноправних) стосунків з Москвою. Для Севастополя це особливо важливо та актуально. Встановлення пам'ятника Петру Сагайдачному в Севастополі якнайкраще сприятиме, на мій погляд, формуванню єдиної української політичної нації.

Данило КУЛИНЯК,
письменник.

Монумент колосу, який усьому голова,

встановлено у Вінниці на площі перед головним корпусом місцевого Державного аграрного університету. Скульптурна композиція висотою 6,5 метра складається з двох фігур: молодої жінки, котра символізує музу аграрної науки, — в руках у неї опус і гроно калини, та рогу достатку, встановленого з протилежного боку пам'ятника. Його відкриття приурочили до 25-річчя з дня заснування одного з наймолодших сільськогосподарських вузів держави.

У світі знайдеться небагато пам'ятників, котрі символізують найбільше багатство, яке творять своїм розумом і руками селяни, кажуть автори скульптурної композиції — вінницькі скульптори Тетяна і Володимир Оврахи. Втілювати задум їм допомагали сини Роман і Андрій. Твір виготовлено з бетону, пінобетону та міді.

Віктор СКРИПНИК.

■ РЕГІОНИ

Відкрито музей двічі Героя Радянського Союзу

Крим. Музей легендарного льотчика Султана Амет-хана відкрився в Алупці. На відкриття приїхали родичі Героя, керівництво автономії, прийшли жителі Алупки, котрі знають свого знаменитого земляка і пишаються тим, що в їхньому місті народилася й виросла людина-легенда.

Героєм Радянського Союзу льотчик винищувальної авіації став у 1943-му, а вдруге — у 1945 році. Усього він здійснив 603 бойові вильоти, провів 150 повітряних боїв, 30 ворожих літаків збив сам, ще 19 — у групових повітряних боях. Після війни працював льотчиком-випробувачем у Льотно-дослідному інституті в місті Жуковському під Москвою, брав участь у випробуваннях понад ста типів літаків.

Розбився двічі Герой під час випробування двигуна літака в 1971 році, похований на Новодівичому кладовищі в Москві. Через кілька років після його загибелі померли обидва його сини.

Музей Амет-хана входить в структуру Республіканського кримськотатарського музею мистецтв. Розташували його у відреставрованому старовинному будинку—пам'ятці архітектури на алеї, що носить ім'я Султана Амет-хана. На першому поверсі — виставка «Приборкане небо», яка містить багатий документальний матеріал про героїчного льотчика. Другий поверх — велика експозиція, що розповідає про життя й подвиги Султана Амет-хана.

Віктор ХОМЕНКО.

Івано-Франківськ знайшов побратима у Латвії

Між Івано-Франківськом та латвійським містом Єлгава підписано угоду про співпрацю в економічній, культурній, освітній та інших видах діяльності. Про це на прес-конференції повідомив івано-франківський міський голова Віктор Анушкевичус. Угоду підписано в Єлгаві обома міськими головами в присутності Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Латвія Рауля Чілачави. За словами міського голови, Єлгава має, зокрема, цікавий досвід ведення комунального господарства, соціального захисту населення, який іванофранківцям варто було б запозичити. Єлгава стала 17-им закордонним містом-побратимом Івано-Франківська. З них найпліднішою нині є співпраця з польськими і румунськими містами-побратимами, повідомив міський голова.

Дарина НАЗАРЧУК.

Люди старшого покоління зустрілися з молодістю

Тернопільська область. Оригінально вирішили відзначити річницю буремних подій 1917-го працівники обласного художнього музею у Тернополі. Тут відкрито виставку «Мистецтво тоталітаризму — соцреалізм». Директор музею Ігор Дуда зізнався, що цю ідею виношував десять років. Однак у 1997-му його навряд чи зрозуміли б. А тепер народ, мабуть, дозрів. Адже ідея благородна: показати молодим людям мистецтво 60—80-х років, яке належить до соціалістичного реалізму. Ідеологія ідеологією, але з тих часів залишилось чимало творів, які мають пізнавальну і художню цінності. На виставці представлено 47 творів з фондів музею: живопис, графіка, скульптура. Портрети тодішніх вождів і космонавтів, Героїв Соцпраці і простих селян, батальні сцени Великої Вітчизняної війни і мирні будні... Автори робіт — відомі митці не лише Тернопільщини, а й усієї України. Щоб не зачіпати їхніх амбіцій (багато хто з них нині оспівує інші цінності), авторство експонатів не вказано. Інтерес до виставки виявляють студенти, школярі — саме ті, на кого вона розрахована. Але серед відвідувачів немало людей старшого покоління, які приходять, щоб зустрітися зі своєю молодістю.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Напередодні Року туризму агентствами зацікавилися міліціонери

На Полтавщині готуються відзначити 200-річчя з дня народження Миколи Гоголя та 300-річчя Полтавської битви. Тому оголошення наступного, 2008-го, Роком туризму може стати додатковим аргументом області в питанні фінансування цих заходів з державного бюджету. Як розповіли кореспонденту газети «Голос України» в управлінні культури і туризму облдержадміністрації, музейні працівники вже долучилися до цієї справи — розробляють нові екскурсійні маршрути.

Тим часом співробітники відділу боротьби зі злочинами, пов'язаними з незаконною торгівлею людьми, УМВС України в Полтавській області взяли «на приціл» місцеві турагентства. Раз на рік увага правоохоронців спрямована на перевірку тих, хто обіцяє красиве життя за кордоном, високу заробітну платню та шикарний відпочинок за безцінь. А часто виходить — навпаки.

На початок 2007 року в Полтаві працювало 6 фірм з працевлаштування людей за кордоном, тепер їх залишилося дві. Перевірки виявили багато недоліків, тому довелося позбавити такі організації ліцензій. Щодо туристичних фірм. У 16 (із 31) були не в порядку документи, зокрема — відсутні страхові поліси, ліцензії на право проводити туристичну діяльність. Стосовно таких фірм правоохоронці склали адміністративні протоколи.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

У Києві Вічний вогонь запалили на десять років раніше, ніж у Москві

■ ДАТА

Сьогодні виповнюється 50 років, як у київському Парку Слави запалив Вічний вогонь. Обеліск на могилі Невідомого солдата став першим серед монументальних пам'ятників, які почали активно споруджувати в містах-героях в 1950-60-х роках. До слова, у Москві Вічний вогонь запалив рівно через 10 років, 1967-го.

Звісно, для киян та подія була неординарна. Проте потрапити на відкриття було майже неможливо. «Мені здається, туди пускали тільки військових і за особливими пропусками, — згадує Лідія Різник, якій 1957 року виповнилося 14 років. — Про відкриття пам'ятника в Києві, ясна річ, говорили. У кожній сім'ї хтось загинув на фронті. І дуже багато хто не знав, де саме поховано їхніх рідних. У похоронках зазвичай вказували якийсь населений пункт. Приміром, у похоронці на мого батька Опанаса було записано, що він героїчно загинув під час визволення Києва в районі Канева. А де саме, я й досі не знаю. А скільки було тих, що пропали безвісти! Тому до пам'ятника одразу пішли люди. Ми з тіткою — в якийсь із перших днів після відкриття. Коли саме, вже не пам'ятаю, але таких, як ми, там було багато».

Хто саме з високопосадовців був присутній на відкритті монумента, дізнатися не вдалося. В музеї Великої Вітчизняної війни мені зауважили, що, мабуть, і не вдасться. Бо в компартійних архівах стосовно цієї події зберігся запис тільки про одного учасника церемонії — двічі Героя Радянського Союзу маршала Василя Чуйкова, командувача військ Київського військового округу, якому було надано честь запалити Вічний вогонь. Що стосується Микити Хрущова, то на відкритті в Києві його бути не могло. Того дня в Москві проходив парад, присвячений 40-річчю революції, отож місце Хрущова було на Мавзолєї. До того ж у 50-ті

роки відкриття пам'ятників війни ще не супроводжувалося помпезністю, приїздом високих гостей, виступами художніх колективів... Війна ще стояла за плечима. Тоді про неї згадували мовчки... Це вже пізніше, коли до влади прийшов Леонід Брежнєв, з'явилися повоєнні медалі, статуси, пільги... До речі, 9 Травня червоним днем календаря стало тільки 1965 року. Того само року і Києву присвоїли звання «місто-герой».

Проте в архівах збереглися постанови, з яких і почалося спорудження монументів, що увічнювали пам'ять загиблих у Великій Вітчизняній війні. Перша постанова уряду СРСР датується 2 березня 1956 року. Вже 5 березня Рада Міністрів УРСР та ЦК КПУ прийняли спільну постанову і вирішили розмістити «Парк вічної слави воїнам Великої Вітчизняної війни» на схилах Дніпра в районі колишнього Аносовського (від прізвища коменданта Київської фортеці) саду. Від 1895 року цей парк був улюбленим місцем прогулянок киян. Особливо любили його діти, бо за наказом Олексія Аносова для них у саду розмістили гімнастичні снаряди.

Проект монумента підготували вже до 30 червня. Його авторами були архітектори А. Мілецький, В.Бакланов, Л. Новиков та скульптор І. Першудчев, якого за радянських часів називали «співцем ратного подвигу радянських воїнів», оскільки майже всі його роботи були присвячені Великій Віт-

чизняній війні. До речі, в тому самому авторському складі 1958 року ця група реалізувала ще один проєкт — пам'ятник у селі Нові Петрівці...

І ще кілька слів про Авраама Мілецького. З часом він емігрував до Ізраїлю і став головним архітектором Єрусалима. 1991 року Мілецький передав у Київ свій проєкт пам'ятника трагедії Бабиного Яру і переміг у конкурсі. Проте той проєкт так і залишився на папері...

Отож у 1957 році парк перепланували. Як розповів заступник директора з наукової частини Музею історії Києва Дмитро Малаков, сюди перенесли прах невідомого солдата. Над його могилою встановили 27-метровий обеліск. Обабіч алеї — могили 34 радянських командирів, перепохованих з різних місць. Серед них ті, що загинули під час київських операцій 1941 та 1943 років. «Найближче до Вічного вогню лежать двоє: передвоєнний командувач військ КОВО, а потім командувач Південно-Західного фронту генерал-полковник Михайло Кирпонос та передвоєнний аташе посольства СРСР у Берліні, а потім начальник штабу Південно-Західного фронту генерал-майор Василь Тупіков. Обидва загинули в ніч на 20 вересня 1941 року поблизу хутора Дрюківщина на Полтавщині, намагаючись вирватися з оточення в київському котлі. По визволенні прах Кирпоноса в грудні 1943 перепоховали в Ботанічному саду університету, а Тупікова — у сквері на розі вулиць Святославської (нині Чапаєва) та М. Коцюбинського. 1957-го їх прах перенесли у парк. Так само втретє довелося ховати гвардії старшину бронетанкових військ Никифора Шолуденка, чий прах спочиває на першому місці праворуч алеї парку».

Кажуть, сьогодні Вічний вогонь біля монумента запалюють тільки в святкові та вихідні дні. Не знаю, чи справді це так. Каюся, але давно там не була. Якщо це правда, то трохи дивно. Економімо газ чи пам'ять? Покоління так званих дітей війни приходило сюди регулярно раз на рік 9 Травня і вряди-годи — з весільним кортежем. Покоління онуків війни несе квіти вже до інших пам'ятників. Правнуків — сприймає фільми про Другу світову як бойовики, і, судячи з кількості американського кінопродукту на цю тему, скоро повірять, що війну виграла американці. Мабуть, це природно. Хоча й ображає тих, для кого події 60-річної давності — це частина життя, а не історії.

Наталія ФІЛПЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА
(з архіву «Голосу України»).

Сапери обмінялися досвідом

Цими днями в Україні побувала делегація Збройних сил Королівства Бельгії на чолі з директором Департаменту інженерних військ підполковником Бартолом Мурманом. Гості вивчали досвід функціонування частин, які спеціалізуються на розмінуванні. Зокрема, це єдиний в нашій державі Центр розмінування, що діє в Кам'янці-Подільському.

— Головна мета візиту — поглиблення взаємосумісності ЗС України та країн-членів НАТО, — повідомив Богдан Бондар, начальник управління інженерних військ ЗСУ. — Наступного року наші спеціалісти поїдуть стажуватися в Центр розмінування до Бельгії. Крім Кам'янця делегація також відвідала інженерний полк у Новограді-Волинському.

Барт Мурман розповів, що в Південному Лівані діє бельгійський контингент миротворців, яким буде надзвичайно корисна інформація українських колег, зібрані ними бази даних про види боеприпасів, які знешкоджували на території цієї держави українці. Цей досвід він назвав неоціненним. У свою чергу, бельгійці готові обмінятися з українською стороною базою даних боеприпасів періоду Першої світової війни, яких на території цієї європейської країни залишилося чимало. А загалом співпраця інженерних військовиків має сприяти створенню безпечного середовища для життєдіяльності людей на планеті.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Постановами Господарського суду Харківської області (Держпром, 8-й під'їзд, пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) по справі №Б-48/77-07 від 02.07.2007 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Будметалсервіс» (код ЄДРПОУ 32094236), вул. Московська, 26, м. Ізюм, Харківська область, індекс 64300);

- по справі №Б-24/124-07 від 02.07.2007 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ТОВ «Бюро нерухомості «Капітал» (код ЄДРПОУ 24136336), Харківська область, м. Ізюм, вул. Фруктова, 39, індекс 64300);
- по справі №Б-24/123-07 від 02.07.2007 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ТОВ «Фірма «Елайт» (код ЄДРПОУ 30377607), Харківська область, вул. Соборна, 57, кв. 25, м. Ізюм, індекс 64300);
- по справі №Б-19/197-07 від 20.07.2007 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ПП «Дартс-Н» (код ЄДРПОУ 22637620), Харківська область, м. Ізюм, вул. Воробського, 4, індекс 64300).

Ліквідатором банкрутів призначено Ізюмську об'єднану державну податкову інспекцію, що розташована за адресою: 64300, Харківська область, м. Ізюм, вул. Фрунзе, 32.

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Хмельницька ОДПІ інформує, що Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановами про визнання банкрутом за ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (зі змінами та доповненнями) визнано банкрутами наступних боржників:

- справа №5/469-07 - Колективне виробничо-торгівельно-комерційне мале підприємство «Авіс» (Вінницька обл., м. Хмельник, вул. Леніна, 93), код ЄДРПОУ 13309839, ліквідатором призначено Хмельницьку ОДПІ (Вінницька обл. м. Хмельник, вул. Леніна, 29);
- справа №5/174-07 - Хмельницьке міжгосподарське виробничо-експлуатаційне підприємство по енергетиці та електрифікації «Райпроенерго» (Вінницька обл., м. Хмельник, вул. Жданова, 75), код ЄДРПОУ 05525535, ліквідатором призначено Вінницький обласний центр з питань банкрутства;
- справа №10/162-07 - Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Обрій-2» (Вінницька обл., Літинський район, с. Кожухів, вул. Шляхова, 6), код ЄДРПОУ 32263128, ліквідатором призначено Хмельницьку ОДПІ (Вінницька обл., м. Хмельник, вул. Леніна, 29).

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) ухвалою від 25.09.2007 року порушив в порядку ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» справу № Б-21/211 про банкрутство, а постановою від 23.10.2007 р. визнав банкрутом Закрите акціонерне товариство «Західно-Український регіональний центр «Будшляхмашсервіс» (77335, с. Середній Бабин Калуського району Івано-Франківської області, код ЄДРПОУ 05454987, р/р 26000301670271 в Калуському відділенні Промінвестбанку, МФО 336387, Свідцтво про державну реєстрацію видане 4.09.1996 р.), та призначив ліквідатором Мазура Віталія Володимировича (77303, м. Калусь, а/с 15; ліцензія АВ 158524 від 29.12.2006 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою ВДВС Шевченківського РУЮ у м. Києві від 03.05.2007 року № 508/20 відкрито виконавче провадження про стягнення з Ахметова Марата Альфіровича на користь АКБ «Укрсоцбанк» боргу в розмірі 48 707 (сорок вісім тисяч сімсот сім) гривень 85 коп.

Відповідно до ст. ст. 24, 30 Закону України «Про виконавче провадження» боржник має добровільно виконати рішення суду.

У випадку невиконання рішення в добровільному порядку, відповідно до ст. 50 Закону України «Про виконавче провадження» стягнення буде звернено на майно боржника.

Представництво «Агро-Тейл-Вінд С. А.» повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються у письмовому вигляді протягом двох місяців з дня опублікування за адресою: 01030, м. Київ, вул. Івана Франка, 22/24, к. 12, тел. 425-87-55.

Господарським судом Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) по справі № 11/281 від 09 жовтня 2007 року визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Мася» в порядку статті 51 Закону (юридична адреса: 27500, Кіровоградська область, м. Світловодськ, вул. Криловська, 6, код ЄДРПОУ 13770063, р/рах. 26009000021001 в АТ «Укрінбанк», МФО 323505).

Ліквідатор товариства - абітражний керуючий Заяц Анатолій Іванович, ліцензія АБ № 176281 від 19 жовтня 2005 року, 27500, Кіровоградська обл., м. Світловодськ, пров. Нагірний, 3/125.

Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) по справі №5/529-07 визнано банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Політанки» (23542, с. Політанки, Шаргородський р-н Вінницької обл., код ЄДРПОУ 32213344, п/р 26007004720001, 26041004720001 у ВФ ВАТ «Банк Універсальний», м. Вінниця, МФО 302667; №26003015070001 у ВАТ «Банк Універсальний», м. Львів, МФО 325707).

Ліквідатором призначено Надлонка Андрія Івановича, ліцензія АБ №216838 (79066, м. Львів, вул. Зубрівська, 25, кв. 33).

Претензії кредиторів приймаються в місячний строк з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Херсонської обл. від 09 жовтня 2007 р. по справі № 12/167-Б-05 Державне комунальне підприємство «Комбінат комунальних підприємств», код ЄДРПОУ 24111052, вул. ДЕУ, 885, м. Таврійськ, Херсонської обл., — визнано банкрутом, призначено ліквідатора - арбітражного керуючого Серову О. Ю., ліцензія АБ 3216704 від 09.02.2005 р., адреса: 74800, Херсонська обл., ім. Каховка, вул. К. Лібкнехта, 6, к. 12.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) від 24 жовтня 2007 р. у справі № Б24/189-07, Товариство з обмеженою відповідальністю «Легион Трейд» (50086, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Телевізійна, буд. 5, п/р № 26002310133501 у філії АБ «Південний», МФО 306975, код ЄДРПОУ 32410703), визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Кулакова Андрія Валерійовича (ліцензія АБ 176007), поштова адреса: а/с 4938, м. Дніпропетровськ, індекс 49098, тел. 8-050-342-76-67.

УТИЛІЗАЦІЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРІВ

МП "СОЛЯРИС"

приймає в переробку морально застарілу:

- персональну (IBM PC) техніку;
- оргтехніку;
- АТС та мобільні телефони;
- прилади, блоки, комплектуючі.

тел. (044) 585-88-01; 585-88-02
факс (044) 585-88-00
e-mail: solyaris@solyaris.com.ua
www.solyaris.com.ua

Ліцензії № 344235, 344236, 344237
Мінфіну України
Ліцензії № 270922, 270935
Мінпромполітики України

Господарським судом Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Волі, 54-А) Постановою від 02.08.2007 року по справі № 8/53-Б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Терра-Продакшн», код ЄДРПОУ 33559757 (43025, м. Луцьк, вул. Набережна, 4). Р/р 2600201015848 Волинська філія ВАТ «КРЕДОБАНК», МФО 303224.

Ліквідатором підприємства призначено Луцьку об'єднану ДПІ.

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Постановою господарського суду Вінницької області (21000, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 16.10.2007 р. №10/263-07 визнано банкрутом СПП «Мар'янівка» (Вінницька обл., Крижопільський район, с. Мар'янівка, вул. Леніна, 25-с, код ЄДРПОУ 24898454).

Ліквідатором по справі призначено Крижопільську МДПІ, адреса: смт. Крижопіль, вул. Піонерська, 30, тел.: 8 04340-225-34.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Вінницької області від 16.10.2007 р. визнано банкрутом по справі №5/518-07 ТОВ «Лознянське» (22045, с. Лозна, Хмельницький р-н, Вінницька обл., код 03734926, р/р 26009274964001 в КБ Приватбанк, МФО 302689).

Ліквідатором призначено Вінницький обласний сектор з питань банкрутства (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Запорізької області (69001, Запорізької області, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 12.10.07 року у справі № 16/241/07 відкрито акціонерне товариство «Колгосп ім. Чубаря» (70612, Запорізька обл., Пологівський район, с. Чубарівка, вул. Чубаря, 6, код ЄДРПОУ 03750871) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено Іваннікова Володимира Анатолійовича (ліцензія серії АБ № 176232, т. 80505516946).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Житомирської області (10002, м. Житомир, майдан Пуятинський, 3/65) від 18 жовтня 2007 р. по справі № 3/56»Б» ліквідовано юридичну особу банкрута - Селянське фермерське господарство «Хлібороб», код ЄДРПОУ 30103051, юридична адреса: 13221, Житомирська область, Чуднівський район, с. Малі Коровинці, вул. Чуднівська, 15.

У зв'язку із закінченням ліквідаційної процедури банкрута печатку та штампи СФГ «Хлібороб» вважати недійсними.

Повідомлення про проведення Установчих зборів Закритого акціонерного товариства «Центр Світло»

Порядок денний:

1. Про створення Закритого акціонерного товариства «ЦЕНТР СВІТЛО».
2. Про затвердження Статуту Закритого акціонерного товариства «ЦЕНТР СВІТЛО».
3. Про Статутний капітал Закритого акціонерного товариства «ЦЕНТР СВІТЛО», розподіл акцій серед Засновників та затвердження результатів закритого (приватного) розміщення акцій.
4. Про затвердження оцінки вкладів засновників, внесених в натуральній формі.
5. Про юридичну адресу Товариства.
6. Про обрання Наглядової ради Закритого акціонерного товариства «ЦЕНТР СВІТЛО».
7. Про обрання Правління Закритого акціонерного товариства «ЦЕНТР СВІТЛО» та призначення голови Правління.
8. Про обрання ревізійної комісії Закритого акціонерного товариства «ЦЕНТР СВІТЛО».
9. Схвалення договору про обслуговування емісії акцій, укладеного Скринським Олександром Васильовичем від імені Закритого акціонерного товариства «ЦЕНТР СВІТЛО» та за дорученням Засновників з депозитарієм ВАТ «Національний депозитарій України».
10. Про реєстрацію Закритого акціонерного товариства «ЦЕНТР СВІТЛО».

Місце та дата проведення:
03150, м. Київ, вул. Боженка, 86-Б, к. 204; 12.11.2007 р. о 09 год. 00 хв.

УВАГА!

Особам, які можуть бути зацікавлені або брати участь у придбанні, оформленні чи державній реєстрації **річкових суден**, власником яких є

Приватне підприємство «СОЛО».

ТОВ «Лівобережжя-Плюс» повідомляє, що:

- суховантажне несамохідне судно **Р-0480**, 1985 року побудови, буксир-штовхач **«НИКИТИЧ»**, 1987 року побудови, кран плавучий несамохідний **«ДОБРИНЯ»**, 1983 року побудови, **знаходяться під ЗАСТАВОЮ** в якості забезпечення повернення позики приватним підприємством «СОЛО». Договором застави заборонено відчужувати вказане майно.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Вищий господарський суд України повідомляє про підготовку матеріалів про обрання безстроково на посаду суддів господарського суду Полтавської області Паламарчука Валерія Васильовича, Безрук Тетяни Михайлівни, Киричука Олександра Анатолійовича.

Ухвалою Господарського суду Івано-Франківської області (вул. Шевченка, м. Івано-Франківськ) від 11.09.2007 р. по справі №Б-21/90, було припинено процедуру розпорядження майном Відкритого Акціонерного Товариства «Рожнятівська сільгосптехніка» (сmt. Рожнятів, Івано-Франківська обл., вул. Вітовського, 52), код ЄДРПОУ 03743960, Свідцтво про державну реєстрацію 03743960, р/р 26000360011851 у Рожнятівському відділенні Укрсоцбанку, МФО 336019; призначено розпорядником майна Комбарову Юлію Володимирівну (м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 24/4, тел. 8 (0959 312-458), ліцензія серія АВ 307334 від 14.03.2007 р.

В оголошенні опублікованому в газеті «Голос України» № №201 (4201) від 2.11.2007 р. по справі №4/22 ТОВ «УкрТАТ-сервіс» та по справі №8/33 підприємця Лашука В. Є. ліквідатором призначено Драгун І. І., ліцензія АВ №307265 від 19.02.2007 р., вул. Соборна, 34/14, м. Рівне, 33028.

Господарським судом Черкаської області (18000, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) визнано банкрутами: по справі №10/1151 Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив «Злагода», код 00687818 (20751, Смілянський район, с. Ташлик, вул. Леніна, 1), по справі №01/2473 Мале підприємство «Агрос», код 14183553 (20700, м. Сміла, вул. Артема, 108), по справі 10/975 Приватний підприємець Арушунян Сурен Георгійович, код 2464512613 (20743, Смілянський район, с. Плєскачівка), по справі 10/1152 Товариство з обмеженою відповідальністю «Агроторгсервіс», код 24414717 (20700, м. Сміла, вул. Свердлова, 72).

Ліквідатором призначено управління Пенсійного фонду в Смілянському районі Черкаської області.

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця за адресою: 20700, Черкаська область, м. Сміла, вул. Леніна, 45-а.

Ухвалою господарського суду Житомирської області (10002, м. Житомир, майдан Пуятинський, 3/65) від 17.08.2007 року порушено провадження у справі № 4/110-Б про банкрутство боржника приватного (орендного) сільськогосподарського підприємства «Котівське» (ЄДРПОУ 04544406, вул. Перемоги, 46, с. Червоне, Андрушівського району, Житомирської області, 13434; р/р 260022139 в ЖОД ВАТ «Райфайзен Банк Аваль» м. Житомир, МФО 311528).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Кіналевського Миколу Євгеновича (ідентифікаційний № 1806308974, ліцензія серії АБ № 116195 від 24.01.2005 року, за адресою: 10003, м. Житомир, вул. Войкова, 3).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду м. Києва від 24 жовтня 2007 року по справі № 23/466-Б Товариство з обмеженою відповідальністю «Строймікс» (код 33497979, м. Київ, вул. Івана Кудрі, 26) визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатор Лещенко Галина Миколаївна, ліцензія № 081089 від 22.06.2006 р.

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Волинської області (м. Луцьк, пр. Волі, 54) по справі №1/127-Б визнано банкрутом підприємця Конюх Надію Олександрівну, код 1707805026 (43000, м. Луцьк, вул. Рівненська, 85А/14, р/р 26002231331001, ВГРУ КБ «Приватбанк».

Арбітражним керуючим призначено Жиліча Олександра Васильовича (ліцензія Мінекономіки з питань Європейської інтеграції серія АБ №7176066 від 14.06.2005 р., адреса: 43010, м. Луцьк, вул. Коперніка, 3-А).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 14.02.2007 р. у справі №24/110-Б Товариство з обмеженою відповідальністю «Агробудпереробка ЛТД» (08320, Київська область, Бориспільський район, с. Мала Олександрівка, вул. Гагаріна, 14-А, код ЄДРПОУ 20574157) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Лещкана Вячеслава Львовича (ліцензія Міністерства економіки України АБ №271494 від 26.10.2005 р.). З кредиторськими вимогами звертатися в місячний строк з дня опублікування оголошення до ліквідатора ТОВ «Агробудпереробка ЛТД» Лещкана Вячеслава Львовича (м. Київ, вул. Довженко, 16-в, кв. 42).

8 листопада в Україні хмарно, часом дощ і мокрий сніг. На дорогах, крім півдня, ожеледиця. Вітер південно-східний, 7—12 м/с, місцями пориви 15—20 м/с. Температура вночі 1—6° морозу, вдень від 1° морозу до 4° тепла; у східних областях вночі 6—11° морозу, вдень 0—5° морозу.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

■ З УСЬОГО СВІТУ

Податок на час

Історія не залишила нам імені винахідника перших настінних годинників. Але англійському історичу Пітеру Бертону вдалося встановити точний час і причину їхнього поширення в громадських місцях Англії. Було це в 1797 році, коли уряд Уільяма Пітта-молодшого запровадив податок на кишенькові годинники у розмірі п'яти шилінгів на рік (а якщо годинник був золотим, то і десяти). Саме тоді власники таверн та пабів почали вшати у своїх закладах дешеві настінні годинники, справедливо вважаючи, що клієнти охочіше заглядатимуть до них довідатися про час, замість того, щоб платити податок до скарбниці.

Серпень за... серпнем

У князівстві Бутан придворні астрологи наприкінці кожного року складають гороскоп на наступний. Коли вони бачать, що на якийсь місяць або день випадає винятково несприятливе положення зірок, астрологи сповіщають про це королю, і монарх, користуючись необмеженою владою, викидає «нехороший» місяць або день з календаря та замінює його іншим. От і виходить, що в році може бути, наприклад, два серпні і жодного вересня.

Нерозділені симпатії

Учені поки що не можуть пояснити, чому жінки панічно бояться мишей. А от дослідники Мельбурнської зоологічної лабораторії довели, що маленькі гризуни мають вроджену симпатію до представників прекрасної статі. На підставі багаторічних спостережень учені переконалися, що миші почуваються набагато краще, коли ними опікуються жінки. Бувають випадки, коли вони навіть впадають у депресію і відмовляються їсти, якщо догляд за ними доручають чоловікам-лаборантам. Хоч висновки й були отримані емпіричним шляхом, але немає підстав їм не вірити: адже в цій лабораторії щорічно вирощують для наукових експериментів сто тисяч мишей, отже, досвід у персоналу накопичився чималий.

Пасіка на дереві

Бджоли в Танзанії є — це достовірний факт. А де бджоли, там і пасіки. Тільки танзанійські пасіки не схожі на жодні інші у світі: заїжджий турист ні з першого, ні з другого разу не розбереться, що перед ним «бджолина ферма». Місцеві бджоларі видовбують невеликі шматки колод і акуратно розвішують їх на деревах, немов іграшки на новорічний ялинці. Усе — пасіка готова. Можна назвати це бортвовим бджільництвом, але різниця велика. Треба зазначити, що квітучих рослин у Танзанії безліч, і дикий бджолам не бракує нектару, а клімат сприяє отриманню врожаю меду цілий рік.

■ АНЕКДОТ

Хто в домі хазяїн?

Психіатр порадив тихо-му зацькованому чоловікові піти додому і показати дружині-іродові, хто в домі хазяїн. Той так і зробив. Повернувшись додому, він підніс кулака до носа жінки й гримнув:

— Від сьогодні в цьому домі наказуватиму тільки я! Негайно подати обід на

стіл! А коли подаси, піді нагору і випрасуй мої штани. Ми з хлопцями сьогодні збираємося на футбол. А ти сидітимеш удома. І ще. Сподіваюся, ти розумієш, хто зав'яже мені краватку перед виходом?

— Звичайно, — спокійно відповіла дружина, — працівник моргу...

«Вони кохали одне одного...»

■ НЕВИГАДАНІ ІСТОРІЇ

У літературних студіях Києва кінця 50-х років минулого сторіччя Генріх Шахнович був фігурою помітною. По-перше, встиг видати кілька збірок віршів і байок. По-друге, — примудрявся жити винятково літературною працею. Ніде не перебував на службі, що тоді прирівнювалося ледь не до дармоїдства. Та й сам Генріх підливав олії у вогонь — не оминав нагоди підколоти студійців, які постійно розриваються між залицанням до поетичної музи й працею на виробництві. Не випадково, коли пройшла чутка, що Шахнович у першу хвилину емігрував до Ізраїлю, реакція людей, які його добре знали, була однозначна: «Ідіот, там же потрібно працювати!»

Якось до метра, тобто до Генріха, причепився

прозаїк-початківець на прізвище Кацман. Шахнович погодився пройтися рукою майстра по повісті в палець завтовшки, але запропонував це зробити в комфортних умовах, у себе вдома.

Після листопадівського морозцю затишні крісла, сигарета і гарячий чай приємно розслабляли. Автор розв'язав тасьми папки. Повість починалася словами: «Вони кохали одне одного...» Прозаїк переборов хвилювання і почав тарабанити по абзацах. Генріх, виставивши у стелю гостро підструганого червоного олівця, кивав у такт. Збоку він скидався на курку, що стрибає по стелі на одній нозі біля проса. Я задрімав, потім прокинувся. Кацман читає, Шахнович киває... За вікном стемніло. На стіл ліг останній аркуш.

— Як і обіцяв, — сказав

метр, — пройдуся рукою майстра. Дай-но стосика.

Олівець перекочував з лівої руки в праву, обвів кілька слів під заголовком і заходився методично перекреслювати навскоси аркуш за аркушем. Автор похлинувся, але Генріх виставив розчепірену ліву п'ятірню і продовжував свою чорночервону справу. Внизу останнього аркуша олівець зупинився і виділив заключну фразу.

— Ну от, — докинув гостинний хазяїн, — після деяких виправлень повість набула закінченого, чіткого і зрозумілого вигляду.

Від себе, мимовільного свідка, могу додати: дійсно, набула. Ретельно відредаговану повість могу і зараз відтворити слово в слово: «Вони кохали одне одного, і двірники осудливо дивилися їм услід».

Яків МАХІН.

Мстиві кобри

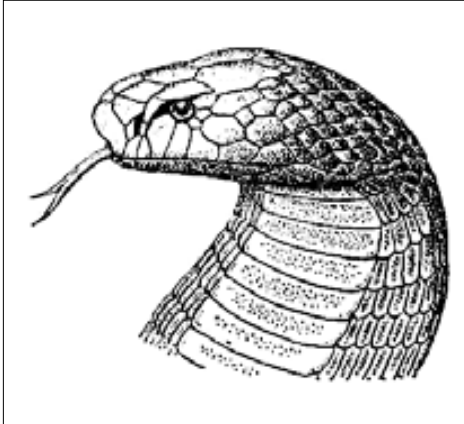
■ НЕСПОДІВАНИЙ РАКУРС

У південних країнах, де живуть слони і носороги, є повір'я, що тварини ці дуже мстиві. Якщо хто-небудь скривдив слона і через якийсь час зустрівся йому на шляху, то кривдникові буде непереливки. Легенда ця, по суті, не підтверджується. Але все-таки чемпіони з мстивості серед тварин є. Це... кобри. Приклад того — кілька випадків, що сталися в Індії.

Одного разу хлопчик з невеликого селища біля міста Мангалуру, граючись, кинув палку в дерево, а потрапив у кобру, що зачайлася. Через кілька днів змія — та сама, як стверджують свідки, — напала на хлопчика. Він стрибнув у човен і полив через річку, але змія обігнала його і чекала на протилежному березі. Кілька разів хлопчику довелося перетинати річку з одного берега на другий, перш ніж на допомогу прийшли дорослі.

Ще один випадок зафіксовано в місті Лонавля, де якийсь бізнесмен убив кобру. Місяць потому інша змія залізла до нього в ліжко і вкусила, після чого той помер. Слуги казали, що це була подруга вбитого самця кобри.

І насамкінець — надзвичайний випадок. Жінка-лікар у місті Хублі знайшла кобру поблизу свого бунгало і сильно вдарила її ціпком. Тієї ж ночі лікаря викликали до хворого в селище

за 12 миль(!) від міста. Прооперувавши пацієнта і вийшовши з хатини, жінка побачила кобру, що чекала її. На щастя, змію відразу вбили. А на її спині знайшли рану — точнісінько слід від удару ціпком.

Виходить, що кобри володіють не тільки гарною пам'яттю, а й своєрідним «інтелектом». Біда в тім, що цей інтелект змії використовують лише, щоб помститися. Затаївши образу, кобри справді можуть долати з цією метою великі відстані. А може, вченим варто замислитися над тим, як відучити кобр від поганих звичок і повернути зміїний інтелект на користь людині?

Суффолкський трах-та-ра-рах

■ НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

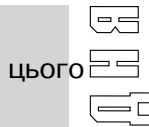
Сири бувають м'які та тверді. Але один із сирів, що виробляють в XVIII сторіччі в Англії, можна назвати найтвердішим. Називають він суффолкський бенг (як звуконаслідування це слово можна передати «трах-та-ра-рах») і призначений був для харчування матросів, що служили на океанських суднах того часу.

«Трах-та-ра-рах» пресували до твердокам'яного стану: хоч кілька місяців пливти — нічого йому не буде. Головки цього сиру (а розміром вони були з гарне колесо від воза) використовували по-всякому. Наприклад, ними замінювали колеса на лафетах корабельних гармат, якщо ті виходили з ладу під час

бою. Бенг часом перетворювався на смертоносну зброю: його жбурляли — з високою точністю — у ворога під час абордажних боїв. Насамкінець, головка суффолкського сиру могла слугувати за... стіл — та такий міцний, що об нього одне задоволення було бити (от вже справді «трах-та-ра-рах»!) «де-

рев'яні» морські сухарі, вибиваючи личинок довгоносіка — постійна «кулінарна» розвага матросів тих часів. І звичайно, крім усього іншого, бенг ще й їли.

Вважається, що суффолкський бенг давно не виробляють. Однак, за деякою інформацією, у Східній Англії, де розташоване графство Суффолк, його все ж таки виготовляли, причому за секретними рецептами. І, зрозуміло, не для абордажного бою і не для «трах-та-ра-ра-хан-ня» довгоносіків, а як англійську реліквію.

7 ЛИСТОПАДА

■ 1857. Народився історик і громадський діяч Дмитро Багалій. Автор праць з історії Слобідської, Лівобережної та Південної України XIV—XVIII ст.

■ 1867. Народилась Марія Скłodовська-Кюрі, учений світової слави. Разом із чоловіком П'єром Кюрі заклала основи вчення про радіоактивність. Двічі Нобелівський лауреат — 1903-го (з фізики) та 1911 років (з хімії).

■ 1917. Жовтнева революція.

■ 1917. Центральна Рада проголосила створення Української Народної Республіки у складі федеративної Росії.

■ 1922. У Харкові відкрито український драмтеатр імені Шевченка.

■ 1967. Декларація ООН про ліквідацію дискримінації жінок.

■ 1987. Утворено Українську асоціацію незалежної творчої інтелігенції.

Редактор номера
Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДА.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

® Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775.
для підприємств і організацій — 60955.

Передплата ціна на 2007 рік:
для фізичних осіб — 5,00 грн.
та 3,00 грн.

для підприємств і організацій — 15,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

БАТ «Видавництво
«Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.

Зам. 3941

ТОВ «Преслайн»

м. Харків,

вул. Північна, 12.

Зам. 9-1-172

Фотоформи виготовлено
в КЦ редакції газети
«Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
453-44-56,
453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

4 820094 010022 >

Добірку підготував Віктор НІКІПЄЛОВ.

Internet: www.golos.com.ua